

Prie Vilniaus susprogdintas tiltas

Vilnius, lapkričio 7 d. (Elta) — Sekmadienį, lapkričio 6 d., apie 7 val. ryto kol kas nežinomi asmenys Lietuvoje įvykdė teroro aktą: susprogdino dalį geležinkelio tilto. Sprogimas įvyko ant tilto per Bružolės upelį, už maždaug 35 kilometrų nuo Vilniaus. Tik vietinių gyventojų sumanymo dėka išvengta aukų: netoliese gyvenantiems žmonėms pavyko išpėti ir sustabdyti keleivinį traukinį Klaipėda-Vilnius, turėjusį važiuoti per tiltą. Ekspertai patvirtino, kad sprogstamasis įtaisas buvo padėtas po tiltu. Galingas sprogimas sugadino apie 80 metrų kelio, o skeveldros keliose vietose taip pat pramušė maždaug už 200 metrų stovėjusio namo stogą.

Sekmadienį į skubų pasitarimą dėl šio sprogimo susirinko įvyki tiriiančių institucijų pareigūnai.

Pirmadienį Respublikos prezidento sukvietame pasitarime nutarta skubiai sustiprinti inžinerinių mazgų — geležinkelio tiltų apsaugą.

Tiltų apsaugos konferencijoje Seimo pirmininkas Česlovas Juršėnas Vilniaus Kauno ruožo įvykdė geležinkelio tilto susprogdinimą pavadino „įžūlių teroristinių diversinių aktų“. Jis sakė, jog iš esmės nesvarbu, kas tai padarė — vidaus ar užsienio

priešai. Bet kuriuo atveju, šis aktas — prieš Lietuvą.

Seimo plenariniame posėdyje antradienį ketinama išlaikyti Vidaus reikalų, Krašto apsaugos ministerijų bei kitų žinybų pranešimus apie šio sprogdinimo tyrimo eigą. Seimo pirmininkas taip pat pranešė, kad jau imtasi papildomų saugumo priemonių geležinkelio bei kitose svarbiuose objektuose.

Lietuvos vyriausybė išplatino specialų pareiškimą dėl šio teroristinio akto. Pareiškime, be kita ko, rašoma: „Lapkričio 6-osios rytą bvo įvykdyta negirdėta Lietuvos Respublikoje diversija — bandyta susprogdinti geležinkelio tiltą, kuriuo tuo metu turėjo pravažiuoti net keli keleiviniai traukiniai.“

„Sunku suprasti, ko siekė šio nusikaltimo autoriai. Aišku tik viena — jiems nepatinka mūsų valstybės rimtis, pradedantis atsigaivinti gyvenimas. Bomba po tiltu pakišo tie, kam rūpi Lietuvą rodyti nesaugią sau ir kaimynams, kas svajoja ne apie įstatymo, o kumščio valdomą valstybę, kas nori matyti Lietuvą skurdžią ir atsilikusią.“

„Lietuvos valstybės institucijos dės visas pastangas, kad nusikaltėliai būtų išaiškinti, surasti ir nubausti, kad tokie grėsmingi piliečių saugumui nusikaltimai daugiau nesikartotų.“

Nusikaltėlių iššūkis: Pagrobtas teisėjo automobilis

Vilnius, lapkričio 7 d. (Elta) — Vilniuje, likus keturioms dienoms iki teismo nuosprendžio paskelbimo žurnalisto Vito Lingio nužudymo byloje, pagrobtas vieno iš šio bylą nagrinėjančių teisėjų Vlado Nikitino automobilis „Volks-wagen Passat“. Kaip žinoma, laikraščio „Respublika“ leidejo ir redaktoriaus pavaduotojo Vito Lingio nužudymu kaltinama keturi nusikaltėlių grupės „Vilniaus brigada“ nariai. Tardymo medžiaga liudija, jog žurnalistas buvo nužudytas dėl to, kad rašė apie mafijos nusikaltimus ir rengėsi paskelbti naujų straipsnių šia tema.

Bylą nagrinėjančio teisėjo automobilis buvo pagrobtas iš užrakinto požeminio garažo. Beveik jau buvo pagrobta pati automobilis, bet buvo sulaikyti

ji begrobdami, o automobilis grąžintas savininkui. Vienas iš sulaikytų mašinos pagrobėjų prisipažino priklausęs „Vilniaus brigadai“. Tuomet teisėjas neigė vagystės ryšį su nagrinėjama byla. Dabar Vlado Nikitino nuomonė pasikeitė. „Dabar galiu pasakyti, kad ši aktyvi vagystė yra tikrai susijusi su mano nagrinėjama byla, nes jie puikiai žinojo, kam priklausė prieš du mėnesius pirktas automobilis. Vagys, matyt, nori parodyti, kad jie yra aukščiau už bet kokią valdžią“, laikraščio „Lietuvos rytas“ pasakė Vladas Nikitinas.

Kaip jau skelbta, valstybinis kaltintojas pasiūlė žurnalisto nužudymo organizatoriui Boris Dekanidzei skirti išturtinę — mirties bausmę, o žmogžudystės vykdotojams — maksimalias laisvės atėmimo bausmes.

Tėvynės Sąjungos partija turi tarptautinius ryšius

Vilnius, lapkričio 7 d. (Elta) — Tėvynės Sąjungos (Lietuvos Konservatorių) valdybos narė Laima Andrikenė tikisi, kad sąjungai tapti stipria Lietuvos politine jėga, be kita ko, padės bendradarbiavimas su giminėmis užsienio partijomis. Spaudos konferencijoje ji priminė, jog Tėvynės Sąjunga jau turi apie 20,000 narių, ir būsimose rinkimuose ketina rimtai susiremti su dabar valdžioje esančia partija. „Tam mums reikia lėšų ir metodinės paramos, kurių gauname iš užsienio“, pasakė Laima Andrikenė, atsakinga už sąjungos tarptautinius ryšius.

Tėvynės Sąjunga, pasak prelegentės, turi po du skyrius Didžiojoje Britanijoje, JAV ir

Kanadoje bei vieną Australijoje.

Su jų parama sąjungos nariai siunčiami stažuoti į užsienį, per juos gaunama finansinė bei metodinė parama. Skyriai padeda surasti ekspertus darbui Lietuvoje, jie taip pat rengia ekonomines ir socialines politikos projektus.

Anot Laimos Andrikenės, geriausi Tėvynės Sąjungos ryšiai yra su britų konservatorių. Šiemet Tėvynės Sąjungos delegacija dalyvavo britų konservatorių suvažiavime, į Lietuvą buvo atvykusios penkios misijos iš Didžiosios Britanijos. Aktyviai bendradarbiauja su Norvegijos ir Suomijos konservatorių bei Švedijos moderatų partijomis.

Praejusį šeštadienį buvęs JAV prezidentas Ronaldas Reaganas, dabar jau 83 metų amžiaus, pranešė, kad serga Alzheimerio liga. Pareiškime buvęs prezidentas pasakė, jog tokį pareiškimą padaryti jį paskatino noras padidinti žmonių supratimą apie šią ligą, kuria serga apie 4 milijonai amerikiečių. Tuo tarpu Ronaldas Reaganas dar rodo mažai ligos požymių — apie ligą patirta iš intensyvių tyrimų paskutiniuoju metu. Paskutinis žymus buvusio prezidento viešas pasirodymas buvo buv. prezidento Richardo Nixono laidotuvių šm. balandžio mėnesį Yorba Linda, Kalifornijoje. Šioje nuotraukoje R. Reaganas kairėje yra buvęs prez. George Bush su žmona Barbara, iš dešinės — žmona Nancy ir buv. prezidentas Jimmy Carter.

Seimo komitetas nori siųsti stebėtojus į Čėčeniją

Vilnius, spalio 27 d. (LA) — Lietuvos Seimo Užsienio reikalų komitetas nusprendė siųsti Seimo valdybai pasiųsti du ar tris Seimo narius į Čėčenijos sostinę Grozną stebėti įvykių ir parašyti laisvą Rusijos užsienio reikalų komitetui dėl bendros estų, latvių, lietuvių ir rusų stebėtojų išvykos į Čėčeniją, rašo Gintaras Visockas „Lietuvos aidė“.

Tokį nutarimą priėmė Seimo užsienio reikalų komitetas, spalio 26 d. skubos tvarka apsisprendęs prieš du mėnesius pirktas automobilis. Vagys, matyt, nori parodyti, kad jie yra aukščiau už bet kokią valdžią“, laikraščio „Lietuvos rytas“ pasakė Vladas Nikitinas.

Kaip jau skelbta, valstybinis kaltintojas pasiūlė žurnalisto nužudymo organizatoriui Boris Dekanidzei skirti išturtinę — mirties bausmę, o žmogžudystės vykdotojams — maksimalias laisvės atėmimo bausmes.

Algirdas Andriukaitis pabrėžė, kad Rusija deklaruoja nesikišantį į Čėčenijos vidaus reikalus kariniu būdu, tačiau yra įrodymų, kad Rusija vykdo karinius veiksmus. „Išvestija“ laikraštyje išspausdintas straipsnis, kad Rusijos policininkai prie Volgogrado rengiami čėčėnų tautybės vyrai kovai su prezidento Džocharo Dudajev vyriausybine kariuomene. Lietuva, A. Endriukaitis supratimu, galėtų pasiųsti keletą savo deputatų kartu su Rusijos Dūmos nariais stebėti įvykių Čėčenijoje.

Romualda Hofertienė mano, jog į Grozną turėtų vykti ne tik dešiniųjų, bet ir centro bei kairiųjų partijų atstovai.

Čėčenijos žinių agentūros Čėčėnpre atstovė Lietuvoje A. Sajieva pateikė duomenų apie tai, kad čėčėnų tautybės smogikai kovai prieš Čėčeniją ruošiami ne tik Volgograde, bet ir prie Maskvos ir kai kuriuose Kaukazo miestuose. Jos teigimu, padėtis daugiau nei rimta. Ji sveikintų Lietuvos Seimo narių išvyką į Grozną, kadangi apie Čėčeniją skleidžiama daug melo. Pavyzdžiui, kai kurie senoliai, apsišaukę Senolių Taryba, pareikalavo prezidento Dudajev atsistatydinimo. Iš tiesų Senolių Taryba palaikanti dabartinį Čėčenijos prezidentą.

Krikščionis demokratas Algirdas Saudargas pridūrė, kad sprendžiamas visos tautos likimas ir Lietuvai likti abejingai nederėtų.

LDDP frakcijos nariai Justinas Karosas, Algirdas Gričius ragino ir Čėčenijos remimo grupę, ir Užsienio reikalų komitetą elgtis diplomatiškai, kadangi Rusija Čėčenijos Respubliką laiko savo, ir kiekvienas Lietuvos žingsnis gali jai atrodyti kaip kišimasis į Rusijos vidaus reikalus.

Vladimiras Jarmolenka siūlė Čėčenijos problemas apsvarstyti Baltijos Asamblėjoje, o socialdemokratas Vytautas Pleckaitis — svarstyti žmogaus teisių pažeidimus Čėčenijoje.

Seimas neleidžia priimti paskolos

Vilnius, lapkričio 3 d. (AGEP. LA) — Lietuvos vyriausybė lapkričio 2 d. pakartotinai kreipėsi į Seimą pritarimo dėl teisės pasirašyti paskolos sutartį su Pasaulio Banku, kad suteiktų 264 milijono dolerių Lietuvos energetikos sistemos pertvarkymo projektui finansuoti. Energetikos ministras Algimantas Stasiukynas teigė, kad

Generalinėje prokuratūroje kalbėjo apie Sausio 13-osios bylą

Vilnius, lapkričio 4 d. (AGP. LA) — Lietuvos Generalinės prokuratūros kolegijos posėdyje lapkričio 3 d., kuriame buvo aptartos svarbiausios baudžiamosios bylos ir jų tyrimo eiga, buvo kalbama ir apie vadinamąją Sausio 13-osios baudžiamąją bylą. Nors žurnalistas nebuvo įleisti į posėdį, „Lietuvos aidė“ korespondentė Lina Pečiūnienė aprašė šį posėdį pagal pasikalbėjimą su posėdyje dalyvavusiu Seimo nariu Vidmantu Žiemeliu, kuris priklausė konservatorių frakcijai.

Žiemelis pasisakė, kad iš svarstytų bylų jį labiausiai domina vadinamoji Sausio 13-osios baudžiamoji byla. Jos tyrimui vadovaujantis tardytojas K. Betingis išsamiai papasakojo apie tyrimo eigą.

Ši byla iškelta ir tiriama daugiau kaip trejus metus. Dabar byla sudaro 290 tomų. Numatoma kaltinamaisiais patraukti 45 asmenis.

Iškyla problema, ką daryti su tais kaltinamaisiais, kurių Lietuvoje nėra. Jei nepavyks jų išreikalausiti iš Rusijos. Ar galima bus juos teisti už akių? Yra daug valstybių, kurių teisinėje praktikoje buvo daug atvejų, kai teisiama už akių. Lietuvos dabartiniai baudžiamieji ir baudžiamojo proceso įstatymai kol kas nenumato teismo už akių. „Manau, prokuratūra kreipsis į Seimą, kad tokia patalpa būtų padaryta. Proceso galime numatyti ir tai: jei nutestasis atsiranda, jo prašymu galima būtų peržiūrėti“, sakė tardytojas K. Betingis. „Visi procesiniai veiksmai šioje byloje iš esmės jau atlikti. Liko techninis darbas — patikslinti kaltinimus, dar kartą peržiūrėti, sustyguoti. Šią bylą reikia pabaigti sausio mėnesį, nes tada baigiasi (vieno kaltinamųjų) I. Kučerovo sulaikymo terminas“, sakė Žiemelis, perduodamas Betingio pranešimą.

Konservatoriai ruošiasi savivaldybių rinkimams

Vilnius, spalio 31 d. (AGEP. LE) — Tėvynės Sąjunga (Lietuvos Konservatoriai) ruošiasi savivaldybių rinkimams, rašo „Laisvoji Europa“.

Tėvynės Sąjunga suvažiavime yra priėmusi vadinamąją didžiąją programą. Dabar baigiama ruošti mažąją programą, su kuria Tėvynės Sąjunga dalyvaus savivaldybių rinkimuose. Kiekvienas partijos skyrius rengs atskirą programą, tinkančią savivaldybės teritorijoje.

Tėvynės sąjunga savo kandidatų ir savivaldybių rinkimus atrinks, vadovaudamasi kompetencija. Kol kas Tėvynės Sąjungos valdyba negali pasakyti, kiek pinigų skirs savivaldybių rinkimams. Pagrindiniai konservatorių piniginiai šaltiniai yra nario mokesčiai ir aukos.

jei neimsime šių „viso labo 26 milijonų“, tai užkirsime kelią kitoms paskoloms, Pasaulio Bankas po tokio „akibroko“ tiesiog atšauktų savo misiją.

Buvęs ekonomikos ministras, LDDP frakcijai priklausęs Seimo narys Julius Veselka sakė, kad galės pritariti šiai paskolai tik tada, kai ji bus ekonomiškai pagrįsta (elektros energijos pajėgumai išnaudo-

„Iš kolegijos posėdžio eigos supratau, kad į šią bylą prokuratūra žiūri labai rimtai“, sakė Vidmantas Žiemelis. „Lietuvos žmonės gali būti tikri, kad byla nebus nei nutraukta, nei sustabdyta“.

Anot Žiemelio, Prokuratūros kolegijoj nebuvo jokios kalbos, kad kas nors žada bylą užgniaužti ar paleisti teisiamuosius. Žiemeliui patiko generalinio prokuroro Artūro Paulausko žodžiai: „Ar rasi nors vieną žmogų prokuratūroje, kuris pritartų M. Burokevičiaus ir J. Jermolavčiaus paleidimui?“

Anot Žiemelio, aišku, kad tokio žmogaus neatsiras. Bet, jis priminė, A. Klimaitį paleido, nes truko įrodymų.

Pečiūnienė tuomet pastebėjo, kad ši byla turbūt greitai nepasirodys teisme, nes ilgai trukstiek kaltinamiesiems, tiek ir nukentėjusiems, ir jų advokatams susipažinti su 290 tomų bylos medžiaga.

Pripažinęs jog tai gali trukti gal keletą mėnesių ar daugiau, V. Žiemelis išskėlė dar ir kitą problemą: Nė vienas advokatas nenori šioje byloje dalyvauti kaip kaltinamųjų gynėjas — nenori ginti žmonių, kurie nusi-kalto Lietuvai.

„Kodėl nenori“, klausė Pečiūnienė. „Juk gera gynyba — teisinės sistemos stiprumo požymis. Gal mūsų advokatai įbauginti kai kurių laikraščių formuojamos nuomonės: gini Dekanidzė, vadinasi ir tu toks pat?“

„Taip“, pripažino Žiemelis. „Dar tebegyvuoja sovietinis mąstymas: ginti pavojingą nusikaltėlį — negarbinga. Bet advokatai turi ginti bet kokį

žmogų. Žinoma, įstatymų ribose, neperžengti padarumo ribų, bet jie privalo. Tai profesinė pareiga. Kaip gydytojas“.

Tuomet Pečiūnienė paklausė, ar kolegijoje buvo kalbama apie valdančiosios partijos tiesioginį ar netiesioginį spaudimą, tiriant šią bylą. Žiemelis pranešė, jog tardytojas Betingis sakė, kad jokio spaudimo nebuvo. Jis tik kalbėjo, kad ypač sunkiai sekėsi, norint apklausti prezidentą A. Brazauską.

Prezidentas buvo pakviestas per prezidentūros atstovą. Informacijos ir tarptautinių ryšių skyriaus vyr. prokuroras paskambino prezidento patarėjui, pastarasis net nenorėjo kalbėtis, nes mano, kad prezidentas neturi duoti parodymų baudžiamojoje byloje. Tardytojas Betingis išsiuntė oficialų kvietimą, bet vis tiek prezidentas neatvyko. „Buvo ieškoma visokių kelių, kaip apklausti“, sakė Žiemelis, „nes aš supratau, kad A. Brazauskos parodymai šioje byloje reikalingi. Ir iš spaudos mes žinome, kad M. Burokevičius yra daug prikaltėjęs apie savo būdus ir nebučius (aš nežinau) ryšius su dabartiniu prezidentu Algirdu Brazausku“.

„Nesulaukęs prezidento prokuratūroje, Betingis raštu atsiuntė jam klausimus. Prezidentas į juos atsakė, tačiau tas raštas neturi jokios irodosios reikšmės. Lydytojas, duodamas parodymus, turi pasirašyti, kad jis sakys tik tiesą. Todėl manau, kad prezidentas nepuošia tai, kad jis neatvyko duoti parodymų — neatliko savo pilietinės pareigos“, sakė Seimo narys Vidmantas Žiemelis.

Rusijos bankai legalizuoja ryšius Lietuvoje

Vilnius, Brazauskas penktadienį priėmė Rusijos Bankų Asociacijos prezidentą Sergej Jegerov. Pokalbyje dalyvavo Lietuvos Banko valdybos pirmininkas Kazys Ratkevičius ir 14 komercinių bankų vadovai.

S. Jegerov į Vilnių atvyko Lietuvos bankininkų kvietimu. Pokalbyje su žurnalistais jis sakė, kad palaikyti glaudesnius ryšius su Lietuvos finansinių sluoksnių atstovais susitarta praėjusią savaitę Lietuvos pramonininkų vizito į Maskvą metu. Pasak Jegerov, Rusijos Bankų Asociacijai priklauso apie 1,000 bankų iš beveik 2,500 bankų Rusijoje. Dalis jų norėtų palaikyti tiesioginius ryšius su Lietuvos komerciniais bankais.

Lietuvoje mažėja gyventojų skaičius

Vilnius, lapkričio 2 d. (AGEP. Elta) — Rugsėjo pradžioje Lietuvoje gyveno 3,720,200 žmonių. Tai 3,800 gyventojų mažiau negu 1994 m. pradžioje, rašo „Lietuvos aidas“. Šio sumažėjimo 55% yra dėl to, kad mirė daugiau žmonių nei gimė, o 45% dėl emigracijos iš Lietuvos.

jami tik 50%; kredito, paimto branduoliniam kurui, Lietuva grąžinti negali; Elektrėnai beveik nedirba. Šios paskolos reikalingumu abejojo ir daugiau Seimo narių.

KALENDORIUS

Lapkričio 8 d.: Severas, Viktorinas, Gedvydas, Domantė. 1953 m. Vladimiro kalėjime, Rusijoje, mirė vysk. Metislovas Reinsys.

Lapkričio 9 d.: Laterano bazilikos pašventinimas apie 324 metais; Aurelijus, Paulina, Miglė, Aštautas, Skirtautė.

SVEIKATOS KLAUSIMAI

KUR PROBLEMA: SU ŠIRDIM AR SKRANDŽIU?

Kadangi tiek daug girdime apie staigų širdies infarktą (ataką) ir po to žmogaus mirtį, daugelis labai bijosi ir norėtų žinoti, kokie yra infarkto pradžios ženklai. Žinodamas žmogus gali greitai ieškoti medicinos pagalbos ir išgelbėti savo gyvybę, sustabdyti širdies raumenų pažeidimą.

Žmonės įsitikinę, kad infarkto metu ligonis tik susima krūtine ir krinta ant grindų. Tačiau taip retai įvyksta. Dažniausiai infarktas prasideda taip subtiliai, kad žmogus net nepagalvoja apie rimtą pavojų. Kai tikrai apsižiūri, kad blogai, gali būti per vėlu. Tad kaip suprasti, ar čia tikrai „širdies ataka“, ar gal tik šiaip negalavimas, sakykim, skrandžio sutrikimas ir pan.

Širdies ligų specialistas, Ilinoiso universiteto Čikagos Medicinos centro vyriausias kardiologas, dr. Stuart Rich infarkto pradžią štai kaip aiškina: — Pagrindiniai infarkto (širdies atakos) ženklai yra pajuntamas nereguliarus, nepatogus, spaudimas krūtineje. Jeigu jis tęsiasi 30 minučių ar daugiau, laikas skubiai ieškoti pagalbos. Skausmo žmogus gali ir nejaukti, tačiau jaučia spaudimą, raumenų įtampą, nereguliarumą. Svarbiausia: tai nepranyksta bent pusę valandos ar ilgiau.

Paprastai tas nereguliarus, jaučiamas ties širdimi, bet krūtinės centre, tiesiai po krūtin-

kauliu. Dėl to žmonės kartais bėda suverčia skrandžio negalavimui, nevirsšinimui — kažkoks maistas netiko... Kartais tas negalavimas pasireiškia ne vien krūtineje (arba po krūtine), bet pereina į kairę ar dešinę ranką, dažniau į kaklą ir apatinę žandikaulį, tarytum žmogui skauda dantį ar pačius kaulus (panašiai, kaip artrito atveju). Negerumas gali prasidėti rankose, kakle ar žandikauliuose, visai nepereidamas į krūtine.

Šiuo metu jau yra labai efektingų vaistų, kurie gali apsaugoti širdies raumenis nuo pažeidimo infarkto metu, bet tuos vaistus reikia gauti ne daugiau kaip po šešių valandų po to, kai infarktas prasidėjo. Geriausia, kai pacientas vaistus gauna trijų valandų laikotarpyje nuo infarkto pradžios. Todėl labai svarbu susisiekti su savo gydytoju arba vyksti į ligoninę greitosios pagalbos skyrių, jeigu manoma, kad prasidėjo „širdies ataka“ — infarktas. Žmonės, ypač vyrai, linke nesiskubinti — „praėjė ir taip, be pagalbos“, tad čia ir kyla rimtas pavojus. Jeigu, palaukus 30 ar kiek daugiau minučių, spaudimas krūtineje ar kiti, čia minėti, ženklai nepraeina, reikia pasirūpinti medicininės pagalbos ieškojimu. Sakykim, tai nebuvo infarktas, o tikrai skrandžio problema, bet ir tokiu atveju geriau atsargumas, negu didelė nelaimė.

O. A.

AR GALIMA „ISODINTI“ DANTI?

Viena moteris rašo, kad jos 9 metų sūnus, žaisdamas beisbolyje, išsimušė dantį. Ji norėtų žinoti, ar dantį būtų galima „isodinti“ atgal, ar jis „prigytų“, nes vaikas dar jaunas, o dantis priekinis. Kažkur girdėjusi, kad dabar jau dantys vel „prigydomi“.

Atsakymą į jos klausimą randame „UIC News Tips“ žiniaraštyje, kur apie visai panašų atvejį komentuoja Ilinoiso universiteto Chicago College of Dentistry vaiku gydytojas direktorius dr. Indru Punwami. Žiniaraštyje rašoma:

— Juo greičiau po nelaimės dantis sugražinamas į buvusią vietą burnoje, tuo daugiau galimybių, kad jis „prigys“ ir toliau vystysis normaliai. Tačiau, pirma negu vaikas bus nuvežtas pas dantistą, tėvai ar kiti suaugusieji gali daug padėti, kad tolimesnis procesas gerai vyktų.

1. Jeigu dantis nukrito ant žemės ir susipurvinavo, nuplaukite jį šaltu vandeniu, bet jokiu būdu nevalykite šepetėliu ir ne-

trinkite, kad dar labiau nebūtų pažeisti tebegyvi audiniai.

2. Įstatykite dantį į buvusią vietą burnoje ir nespipriai prispauskite pirštu arba tegul pacientas sukanda dantis, kad kaip galima mažiau iškristų dantukas būtų judinamas.

3. Jeigu nesate tikri, kaip įstatyti iškritusį dantį į buvusią vietą, įdėkite į indelį su vandeniu ar pienu ir nuvežkite kartu pas dantų gydytoją.

4. Nedelsiant važiuokite pas gydytoją arba į kitą, jūsų dantų gydytojo pasiūlyta vietą. Čia patartina tėvams iš anksto žinoti, kur tokiu atveju kreiptis, kad, nelaimė įsitikusi, nereikėtų gaišti laiko ir ieškoti pagalbos, jeigu nuosavas dantų gydytojas nepasiekiamas.

Dr. Punwami pastebi, kad vaiko dantį galima išgelbėti tik tuomet, jei tai nėra „pieninis dantis“. Kadangi „pieniniai dantys“ yra tik laikini, o vėliau jų vieta užima tikrieji, gydytojai paprastai jų atgal „neisodina“.

Vertė O.A.

Los Angeles Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos 45 metų sukaktuvį šventėje kalba tos mokyklos steigėjas ir jaunimo tautinio ansamblio „Spindulys“ krikštatėvis pr. Jonas Kučingis.

Žydrūnas Urbonas, sergantis reta kraujo vėžio liga. Jam vaistus per Lietuvos Mercy Lift siunčia Roberts Pharmaceuticals ir, bent tuo tarpu, Žydrūno liga nesiplečia, yra pristabdyta. Nuotraukoje (iš kairės): Viligailė Lendraitienė, LNL organizacijos nare, Žydrūnas ir jo mama, Ona Urbonienė.

KONFLIKTAI ŠEIMOJE
LAIMUTĖ STASĖ TAMOŠIŪNIENĖ

Gaunu daug laiškų, kuriuose mamos skundžiasi, kad jas labai jaudina konfliktai šeimoje. Vaikai neklausio, priešgyniauja. „Oziukai“ taip nuvargina motinas, kad be vienuolio ar kitokių bausmių neišsiverčia. Nu-baudus vaiką, graužia sąžinę, kankina gedos dėl nesuvaldymo jausmas, kuris net nak-ties miegą drumstia. Prasideda savęs kaltinimas, atgailavimas, pasizadėjimas sau būti kantres-nei ir geresnei. Taip...iki kito karto. Ir vėl nerimas dėl savo „pairusių nervų“, priekaištai sau...

Konfliktai šeimoje tarp suau-gusių ir mažylių — sena kaip senvagė problema. Sužėlė, suvėję naujomis, palankiomis konfliktams kilti, sąlygomis. Pirmiausia — „per daug geras gyvenimas“, todėl vaikas turi daug pasirinkimo galimybių, o nemokėdamas apsispręsti, susi-erzina. Pavyzdžiui, vaikas samprotuoja: nenoriu mėsoskio sriubos, tai kam man ją kiša? Mat Lietuvoj motina dabar gali kiek nori būti namuose, todėl turi laiko „kišti“ sriubą ar kitą maistą savo nustatytu metu. „Oziukai“ problema, žinoma, peržengia Lietuvos ribas. Todėl ir aš mastau apie ją kaip bū-dingą šeimai apskritai.

Kadangi vaikas yra nuolat motinos ar kito ugdytojo pri-žiūrimas, jis netenka laisvės, savarankiškumo. Tarsi be galo eity „rentgeno koridoriu“ ar ba nuolat stovetu „rentgeno kabinėje“, kur „rentgeno spin-duliai“ (X-rays) — tai nuolatinis vieno ar kelių suaugusiųjų dė-mesys. O vaikas eina ar stovi vienas. Jis jaučiasi iš šalies visa laika kliaurait matomas. Daryk ta, daryk ana...daryk taip...eik ten...o dabar — kitur...Tai — nuolatinis vaiko „niukinimas“. Todėl jo vidinė tekė (asmens-bės raidos kryptis) negali įgyti pastovios vagos, ją kreipia įvairūs atsitiktiniai nurodymai: ka, kada, kur, kaip, kurį laiką ir t.t.

Jeigu vaikas susikaupęs var-to knygute, jeigu mažylis atidžiai varsto batą, jeigu jis žaidžia su ant grindų rastu puiku...nepertaukime. Leiski-me jam „planuoti“ savo veiklą net ne visai mums patinkan-čiais užsiėmimais, arba, mūsų nuomone, ne vietoje vykstan-čiais. Pavyzdžiui, plauname grindis, o vaikas smagiai žaidžia mums ant tako. Ar būtinai ji vyti šalin, dar, ko gero, apsau-kiant, kad painiojasi po kojom? Nenurodau, kaip pasielgti vienu ar kitu metu ir kaip elgtis įvairiomis aplinkybėmis, t.y. neteikiu receptų. Tik noriu pa-tarti susimastyti: ar mes, motinos, nesame kaltos dėl vykstančių konfliktų su vaikais. Analizuokim, kaip jie praside-da, dėl ko, kur ištakos. Pagaliau gal reikėtų kankintis ne tiek dėl to, kad dar neišsprendžiame arba neišsprendžiame svarbiausių ir nuolatinį konfliktus sukelian-čių veiksmų. Visi konfliktai būna dėl tų pačių „giluminių“ priežasčių, nors kibirkstėlė (o ji dažnai atrodo tikroji priežastis)

kiekvieną kartą gali būti vis ki-tokia.

Kai žmogus kitą žmogų mato nuo ankstaus ryto iki vakaro (ir taip kelerius metus), kai tas suaugusysis, nors ir brangiau-sias žmogus — motina, nusibos-ta, ikyri savo nuolatiniais bam-bėjimais, nurodinėjimais, ragi-nimais, grasinimais...Vaikas, samoningai iki galo net nesu-vokdamas, ima ignoruoti jos bu-vimą greta, paliepiamus, pamokymus. O tai motiną ypač erzina. Ji tampa dar įkyresnė savo priminimais, girdi, koks vaikas neklusnus, tingus, apskritai blogas... Prasideda jos sunki vi-dinė dvasinė kova: „priversiu“ — „nepasiduosiu“.

Ieškoti galimybių izoliuoti vienam nuo kito, ne tiek fiziškai (pavyzdžiui, išeiti ar kaip kitaip atsiskirti), kiek dvasiškai. „Ne-listi“ vienas į kito vidų kuo il-giau. Išivaizduokime: štai nu-brėžta linija (pavyzdžiui, 19 cen-timetrų ilgio). Kas pusę centimetro ar kas centimetrą iš vienos ar kitos pusės į tą liniją iš šonų įsiremia statmenas brūkšnelis. Linija — tai vaiko vidinė tekė, jo vidinis gyveni-mas. Statmeni brūkšneliai — jūsų nuolatiniai „niukinimai“, vaiko barimai, „badymai“ išpė-jimais, raginimais, nurodinėji-mais, pamokymais... Ar ilgai mažasis gali tai ramiai kešti? Išivaizduokime save jo vietoje! Vidinis žmogaus gyvenimas — šventa teisė, vaikui duota iš Aukštybių. Jo prigimtis, lies-damasi su aplinka, kuria jo as-menybė — formuoja vidinį žmo-gų.

Motina visą laiką namuose. Ji neįprastai drauge būti namų šeimininke ir aukle, auklėtoja, mokytoja. Ji nelaiminga dėl naujo gyvenimo būdo, pakitusio statuso visuomenėje. Ir...savo nerima, nepasitenkinimą gniauzia ir gniauzia savyje. Kartais tas pritvinkęs „pūli-nys“ pratrūksta pykčiu, kuris išliejamas grūžis iš darbo vyru. Bet vyro gal labai „nepasokdin-si“ — gausi atkirti. O išlieti reikia (tai organizmo poreikis — savignos, savisaugos instinkto veikla). Tad samoningai ir drau-gės nesamoningai išsilejama ant vai-ų. Vaikas apsaukiamas, nes viduje šaukiama ant nevykusio gyvenimo, ant „viso pasaulio“, vaikas baudžiamas, kai viduje baudžiamas vyras, anyta ar dar kas nors...Tai yra savotiškas sadizmas, vampyriзмas...Žinau, kiek tiesmukiškai išsireiškiau, bet iš esmės tai — tiesa. Vaiką baudžiant, jaučiamas savotiškas „pasikanavimas“. Tarsi žvel-gtum iš šalies, tarsi ne tu pats, o kažkas esąs tavje tai darytų. Pykčiui praėjus, kai to „kito“ tavje nebėlika, imi gedytis, net baisyti savimi.

Ilgus metus stebėjusi vaikų ir motinų bei tėvų santykius, ypač nuolatinio vaiko ujimo atvejus, pykčio priepuolius ir vaiko bau-dimą, dažnai aptardama su su-augusiais jų būseną tokiems „priepuoliams“ praėjus, priejau išvadą, kad tai ne kas kita, kaip savotiškas „velnio apsedimas“. „Tarsi ne aš taip elgiausi“,

DIFTERIJOS EPIDEMIJA
LIETUVOJE

Spalio viduryje Lietuvoje buvo užregistruoti du nauji difterijos susirgimai. Lietuvos Imunopro-filaktikos centro duomenimis, iš viso šiais metais difterija užsi-krėtė 15 asmenų, septyni iš jų mirė. Difterija buvo užsikrėtę ir du vaikai, bet jie persirgo leng-vai, nes buvo skiepyti nuo šios ligos. Per praėjusius metus Lietu-voje buvo užregistruoti aštuoni difterijos atvejai, nė vienas ligo-nis nemirė.

Lietuvos gydytojams nerimą kelia situacija aplinkinėse šalyse. Per aštuonis šių metų mėnesius Rusijoje užregistruota 17,228 difterijos atvejai, Ukrainoje — apie 1,000; Latvijoje — 90; Baltarusijoje — 95 atvejai.

Pasaulinė sveikatos apsaugos organizacija apsaugoja, kad šiais metais buvusios Sovietų sąjungos teritorijoje 32,000 asmenų sirgs difterija; 95 proc. visų ligos atvejų turėtų tekti Rusijai ir Ukrainai, kur difteri-jos epidemija tęsiasi jau treti metai. Įvežtiniai šios ligos atve-jai užregistruoti Bulgarijoje, Suomijoje, Lenkijoje, Vokietijo-je, Norvegijoje.

(Elta, 10.18)

BLOGĖJA LIETUVOS
VAIKŲ SVEIKATA

Kaip pranešė Lietuvos Hi-gienos instituto Vaikų higienos skyriaus vedėja, medicinos dak-tarė Nijolė Daileidienė, iš siemet tirtų 790 vaikų, tik 20 proc. buvo geros sveikatos (pernai geros sveikatos vaikų buvo 1.7 proc. daugiau).

Prieš dvejus metus įkurto Vai-kų higienos skyriaus darbuotojų pastangomis įvertinama 6-7 me-tų vaikų, kurie rudenį pradeda eiti į pirmąją klasę, sveikata. Pusė tirtų vaikų buvo auklėja-mi namuose (namūnukai), pusė — lankę priešmokyklinio ugdy-mo įstaigas (darželinukai). Pas-tarieji dažniau serga ūminėmis ligomis.

(„Lietuvos aidas“, 10.18)

BUS RUOŠIAM
PROFESIONALŲS
SLAUGYTOJAI

Visi be išimties Lietuvoje dir-bantys medicinos feleriai, aku-šeriai ir medicinos seserys turės mokytis. Rengiamame slaugos praktikos įstatymo projekte, kuris bus baigtas ateinančių metų gegužės mėnesį, numato-ma, jog slauga galės verstis asmenys, turintys įstatymo nu-statyta tvarka išduotą ir galio-jančią slaugos praktikos licen-ciją, pranešė Sveikatos apsau-gos ministerijos vyriausioji me-dicinos sesuo Daiva Šniukaitė.

Lietuvoje šiuo metu prakti-kuoja apie 30,000 medicinos seserų, felerčių ir akušerių. Jų permokymas užtruks 8-10 metų.

Iki 1996 m. numatyta parengti 180 slaugos mokytojų, jais galės tapti kursais baigę slaugos profesionalai, praktikai.

(„Lietuvos aidas“, 10.18)

ŠVENTĖ NEGALIOS
IŠTIKTIESIEMS

Vilniuje, Katedros aikštėje, nemokamai buvo dalijami veži-mėliai tiems negalios ištiškiems žmonėms, kuriems jų labiausiai

„Kaip baisu! Aš nesu toks žiaur-us, tai iš kur manyje tiek ne-apykantos vaikui?“, — maždaug taip kremtasi žmonės dėl savo neapgalvoto elgesio, pasako-dami apie konfliktus su vaikais.

Baigdama norėčiau patarti: analizuokite konfliktines si-tuacijas, gilinkitės, nors tai ir nemalonu, į jų priežastis. Nagri-nėkite ir savo pykčio prie-puolius: ar nebuvo tada jumyse to „kito“? Samoningai venkite konfliktinių situacijų. Tik taip užkirsite kelią į jus jeiti tam „kitam“ — piktam, negailestin-gam.

DRAUGAS

(USPS-161-000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press S. ciety, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$90.00. Foreign countries \$100.00. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesuñiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesį, atžymima, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
JAV.....	\$90.00	\$50.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur.....(U.S.)	\$100.00	\$55.00	\$35.00
Tik šėštadienio laida:			
JAV.....	\$50.00	\$35.00	\$25.00
Kanadoje ir kitur.....(U.S.)	\$55.00	\$35.00	\$30.00
Užsakant į Lietuvą —			
Oro paštą.....	\$500.00	\$250.00	
Tik šėštadienio laida.....	\$160.00	\$85.00	
Paprastu paštą.....	\$100.00	\$55.00	
Tik šėštadienio laida.....	\$55.00	\$35.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šėštadieniai nedirba.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šėštadieniai nedirba.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos gražina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiūnčiamos gavus prašymą.

reikia. Labdara — 125 vežimė-lius, jų atsarginių ratų atvežė Danijos reabilitacijos centro delegacija.

Visą dieną sostinėje lįjęs liet-us neaptemdė daugiau kaip 100 susirinkusių negalios ištiškių žmonių nuotais. Aikštėje dai-ravo „Likimo“ klubo ansamb-lis, grojo Lietuvos krašto apsau-gos ministerijos orkestras, Žir-mūnų dailių amatų mokyklo centras aikštėje surengė parodą. Amatininkai — 10-15 metų vai-kai, suaugę rode, kaip galima nesunkiai padaryti verbių, išsiu-vinėti paveikslų, megzti, siūti, austi, kurti įvairius papuošalus.

Renginio organizatorė — Lie-tuvos žmonių su stuburo pažei-dimais asociacijos vadovė Jani-

na Pozieraitė prae: „Tik neva-lindinkite mūsų invalidais. Juk žmogus, nešiojantis akinius, nėra vadinamas invalidu, nors be akinių matyti negali. O mūsų negalia — nevaldomo koju“.

Arkikatedroje vyskupas Juo-zas Tunaitis aukojė šv. Mišias už negalios ištiškius žmones.

(„Lietuvos aidas“, 10.26)

LINAS A. SIDRYS, M.D.

Ophthalmologist/Akių Chirurgas
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
708-636-6622
4149 W. 63rd St.
312-735-7709

Cardiac Diagnosis, Ltd.

Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 434-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINES LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (312) 925-2670

1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120

Tel. (708) 742-0255

Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave

Tel. (708) 598-4055

Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

Optometristas (Kaiba lietuviškai)
Tikrina akis, prietaiko akinius

2618 W. 71st St.

Tel. (312) 737-5149

Val. pagal susitarimą

Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.

Palos Hgts. Ill. Vktv. val. 3-6 v.v.

Tel. (708) 448-1777

Dr. RAIMUNDAS RUGINIS

Chiropraktinis gydymas nuo nugaros, kaklo ir galvos skausmų

1025 Ogden Ave.

Lisle, IL 60532

Tel. 708-963-1410

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATOS
CHIRURGIJA IR GYDYMAS

6132 S. Kedzie

Val. antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p.

Šėstid. pagal susitarimą

Vizitai apmokami Medicare

Kabineto tel. (312) 776-2880

Namų 708-448-5545

Priklauso Holy Cross ir

Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kaibame lietuviškai

6165 S. Archer Ave. (prie Austin)

Valandos pagal susitarimą

Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLIŪBA, M.D.

AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS

Good Samaritan Medical Center-

Naperville Campus

1020 E. Ogden Ave., Suite 310,

Naperville, IL 60563

Tel. 708-527-0090

Valandos pagal susitarimą

BALFo jubiliejinio seimo iškilmingame bankete, Oak Lawn Hilton viešbutyje. Iš kairės: inž. Antanas Rudis, Balys Gajauskas, ambasadorius Anicetas Simutis ir BALFo pirm. Maria Rudienė. Nuotr. Jono Tamulaičio

ILGAI DYGSTANTI GERUMO SĖKLA

Kadaise kieno nors pasėta gerumo sėkla taip ilgai dygsta mūšyse, jog, atsikvošėję iš savo užmaršties ir apšalimo, jau neberandame tų, kuriuos norėtume apkalbinti, padėkoti — vienaip arba kitaip išreikšti savo dėkingumą tiems, kurie anuomet ištiesė mums pagalbos ranką, ramino, patarė, padėjo atsistoti. Paveldavom, nebėra tų žmonių, nebėra. Į mus žvelgia svetimi, kurtais nedraugingi ar net pašaipūs veidai — negi jiems teks atiduoti tą išsienėjusią skolą?

Del to ne vieno sauja užsiginiausių: ne, jūs ne tie ir ne tokie, kokiems atverčiau savo širdį ir savo pinigė. Nuo žmogiškos pareigos padėti artimui dažnai atgraso tinginiai ir sukčiai, kurių graudenimai ir dėkingumas sukelia šleikštulį. Tas, kuris kadaiseypač sunkiai ir kantriai dėjo centą prie cento, kuris visą gyvenimą apgalvotai eikvojo tai, kas jo sukauptą, tokių kauklytojų apsuptas, pasijus beveik prievartaujamas. Velniai griebtu, ar jūs nors kartą pamėginot drieku gegužės verstis, kad patys garbingai pelnytumėt sau pragyvenimą?

Esu tikras, jog ne vienas Vakaruose prasigynęs mūsų tautietis savo tėvynę pasijuto šitaip prievartaujamam. „Aha, išnešei kailį. Tu ten varteis kaip inkstas taukuose, o mes čia sovietiniam mėšlyne murdėmės,

kovojom... Išmesk bent vieną kitą simtą, nors tau ir tūkstantis turbūt tik nusispjaut“.

O juk ne visi kovoję. Kai kurie keturiasdešimt ketvirtaisiais bėgo ir vėl grįžo, pabūgę baisios nežinomybės, manydami, gal kaip nors pavyks ir bolševikams įsisteigti. Žmonės — kaip tie iš gudo vežimo pabirę kopūstai: „kas galva — vis razumas“...

Ši straipsni su ilgoka įžanga rašau „Drauge“ prieš kurį laiką radęs keletą straipsnių su nuotraukom apie šaunųjį Viduklės kunigėlį V. Aukštakalnį, paskui ir apie Krakių bei Kalčinų klebonus, globojančius našlaičius, apleistus alkoholikų vaikus ar senelius. Buvo keista, kad tuose straipsniuose neradau nė vieno padėkos žodžio Santa Monikoj gyvenantiems Julijai ir Emilijai Sinkiams ir jų sūnui Augustui.

Nuo Vilniaus iki Viduklės ne toks jau artimas kelias, tačiau Sinkiai linke viską pamatę savo akimis, nors Emilis Sinkius pernai juokaudamas sakė, kad jam ir Julijai kartu sudėjus jau 160 metų. Taigi nuvykę į Viduklę, Sinkiai klebono V. Aukštakalnio globojamiems našlaičiams nupirko dviejų aukštų mūrinį pastatą su šiltnamiu, sodu ir tvartu. Apdovanojo našlaičius ir dar paliko pinigų karvutei įsigyti. Prieš tai čia lankėsi ir Sinkių sūnus Augustas — taip pat ne tušiom ran- kom. Man, tuos dalykus žinan-

čiam, gerokai keista, kad, atvykę į Kanadą ir JAV, Viduklės klebonas nerado reikalo geru žodžiu paminėti savo geradarių.

Praėjusieji metai Sinkiams buvo ypaci sunkūs: sūnus Albertas turėjo labai pavojingą operaciją, rudenį Lietuvoj viena po kitos mirė abi Julijos seserys. O šių metų pavasarį per žemės drebinimą Sinkiai tarp mūsų tautiečių patyrė bene daugiausia nuostolių. Manėm, kad šią vasarą Lietuvoj Sinkių nebus lauksim. Bet jie vis dėlto atvyko.

Pernai didžiausia jų fondo dalis (Julia ir Emil Sinkys Lithuanian Foundation) buvo paskirta Santa Barbaroj veikiančiai įstaigai Direct Relief International medikamentų persiuntimui Lietuvos ligoninėms. Jiems įmokėjus beveik 75,000 dolerių, rimtos pagalbos sulaukė jau dešimt Lietuvos ligoninių. Numatyta paremti dar keletą. Šiemet Sinkiai iš savo fondo 40,000 dolerių paskyrė Vytauto Didžiojo universitetui. Bendrą jų pagalbą suma šiai atkurtai mokslo įstaigai jau beveik pasiekė 100,000.

Po 1,000 dolerių Sinkiai šią vasarą paskyrė veikliams Krakių ir Kalčinų klebonams, kurių darbai ne per seniausiai buvo aprašyti A. Šmulkštienės straipsnyje „Aplankyti našlaičiai Lietuvoje“. Dar po tūkstantinę gavo „Valstiečių laikraščio“ įkurtas fondas „Kaimo vaikai“ ir nemokama Vilniaus varguolių valgykla „Betanija“.

Julija Sinkienė šių metų spalio pradžioje šventė savo 80

metų sukaktį, bet ir ta proga ar daug kas jai pasakė aciu? A. Šmulkštienės straipsnyje radau paminėtą ir Maltos ordiną ir kelis kartus linksniuojamą dr. Prunskienės pavardę, nat ji „parodė vaizdajuostę, kur matomas minėtų kunigų darbas“...

Žemaitijoje, kur man buvo lemta užaugti, jeigu koks aplamė deramoj vietoj nepasakydavo aciu ar nepasilabindavo, jam būdavo sakoma: „Paršas, ir tas, p. o. šalį eidamas sukriuksi“. Galbūt šitaip ištrauktas padėkos žodis skaudesnis už tylėjimą, belieka susitaikyti su tuo, kad gerumo sėkla dygsta ilgai. O būna ir taip, kad visai neišdygsta.

Labai norėčiau tuo ir baigti. Bet gal, sakau, dar yra žmonių, kurių gerumo nenuslopino mūsų alkana ir nedėkinga dirva. Tie patys Sinkiai šiemet savo kelionės pabaigoj 4,000 dolerių paskyrė Tremtinių grįžimo fondui, užsimojusiam Vilniuje, Valakampių pušyne, rekonstruoti buvusį sovietinių spec. pensininkų mūrinį trijų aukštų vasarnamį ir įkurti ten prieglaudą vienišiams, nusenusiems, paliegiusiems politiniams kaliniams ir tremtiniams, kurių nemaža dalis iki šiol negalėjo sugrįžti į Tėvynę. Vieniems pritrūko sveikatos ir lėšų, kiti nebeturėjo Lietuvoj giminiių, pas kuriuos galėtų grįž prisiglausti.

Koks skaudus paradoksas! Kai kurie, nuvykę į tremties vietas, išsikasė ir parsigabeno artimųjų palaikus, kuriuos čia iš naujo apraudojom, iškilmingai palaidojom, ir likom abejingi tiems, kuriems TEN gėsta pasakutinė vilkis — bent jau numirti, sugrįžus į nepriklausomą Lietuvą!

Labai kuklūs Tremtinių namai kainuotų apie 1,5 milijono litų. Juose galėtų rasti prieglobstį apie 80-90 sovietmečio tremtinių ir kalinių. Pirmieji, kurie nedvejodami ištiesė pagalbos ranką, buvo Vilniaus architektai, akcinė bendrovė „Miestprojektas“ (pirmininkas Vikis Oleka). Jie ryžosi parengti nemokamą projektą, kuris šiaip jau kainuotų nemažai. O paskui — E. ir J. Sinkiai... Šiuo metu jau tvarkomas nebentinkamas stogas. O toliau? Tremtinių fondas turtingas tik viltim, kad galbūt atsiras ir tokių geradarių, kurie šiuose namuose įsteigs savo vardinį kambarį. Jis kainuotų penktą tūkstančių dolerių.

Žinau, kad ir aš šiame straipsnyje nepaminėjau daugelio pažįstamų ir nepažįstamų aukotojų. Suprantu, kad ir Tautos ar

PASAULIO ŠALIŲ VALIUTOS IR LITO SANTYKIS

Lietuvos bankas pagal valiutos kursą vadaus ir pasaulio valiutos rinkose nuo 1994 m. spalio 6 d. nustatė tokius lito ir užsienio šalių valiutos santykius: (valiutos pvz.: litai už valiutos vnt.) Anglijos svaras sterlingas - 6.3422 LT; 100 Armėnijos dramų - 1.1551; Australijos dol. - 2.9574; Australijos šilingas - 0.3675; 100 Azerbaidžano manatų - 0.2286; 1,000 Baltarusijos rublių - 0.8801; Belgijos frankas - 0.1257; Čekijos krona - 0.1432; Danijos krona - 0.6600; ECU - 4.9458; Estijos krona - 0.3226; 100 Ispanijos pesetų - 3.1187; 100 Italijos lirų - 0.2549; 100 Japonijos jenų - 4.0112; Kanados doleris - 2.9728; Kirgizijos somas - 0.3810; 100 Kazachijos tenių - 8.3333; Latvijos latas - 7.3260; 1,000 Lenkijos zlotų - 0.1719; Moldovos leja - 0.9535; Norvegijos krona - 0.5933; Olandijos guldenas - 2.3090; Prancūzijos frankas - 0.7569; 100 Rusijos rublių - 0.1425; SDR - 5.8518; Singapūro dol. - 2.7092; Suomijos markė - 0.8323; Švedijos krona - 0.5420; Šveicarijos frankas - 3.1170; 10,000 Ukrainos karbovancų - 0.6063; 100 Vengrijos forintų - 3.6851; Vokietijos markė - 2.5864.

Litus į JAV dolerius ir atvirkščiai bankai keičia tik patvirtintu oficialiu kursu — 4 litai už 1 dolerį, imdami ne didesnį, nei Lietuvos banko nustatytą atlyginimą už keitimo operacijas. Visas kitas valiutas bankai perka ir parduoda pačių bankų nustatytais kainomis.

(„Europos lietuvis“, spalio 8-14 d.)

• 1949 m. rugsėjo 15 d. Konrad Adenauer tapo pirmuoju Vakarų Vokietijos kancleriu.

• 1792 m. rugsėjo 22 d. Prancūzija pasiskelbė Respublika.

ba Lietuvos fondas neišlijo ir neišsigo iš dangaus. Atsipyšdamas visų, vėl pakartosi, ką esu rašęs: žmogus šioj žemėj išlieka nemirtingas tiek, kiek jis, čia būdamas, išdalina save, savo sukauptą žemiškąjį derlių. Ilgainiui jų vardai užsimiršta, bet lieka tauta — laiminga, jeigu joje vis jaučiama gerumo, o ne keršto ir neapykantos skola.

Kazys Saja

Danutė Bindokienė

„Biznis“ mirtimi

Šiandieną vykstančiuose rinkimuose daugelis kandidatų į laimėjimą mėgino „atjoti“ artus nusikalstamųjų sutradymo „arkliuko“, prizadėdami balsuotojams, kad jie kaip tik labiausiai rūpintis sugauti visus piktadarius, užrakinti už grotų ir „pamesti raktą“. Kur gaus tiek kalėjimų ir kokią magišką formulę žada vartoti, buvo vengiama pasakyti, nes vargiai tokia formulė yra.

Tačiau didėjantis Amerikos gyventojų susirūpinimas savo bei artimųjų saugumu stipriai jaučiamas ir iš įvairiose valstijose balsavimui pateiktų pasiūlymų, kurie galbūt padėtų sėkmingai kovoti su nusikalčiais. Žmonės yra įsitikinę, kad tie, kurių pareiga apsaugoti juos ir jų turtą nuo piktadarių, savo pareigos neatlieka, todėl vis dažniau patys pradeda rodyti konkrečią iniciatyvą. Pavyzdžiui galime laikyti Čikagos Marquette Parką, kurio gyventojai pasisiūle mokėti didesnius nuosavybės mokesčius, kad už surinktus pinigus miesto savivaldybė pasamdytų apsaugą jų apylinkėi. Kol kas iš to projekto nematyti jokių apčiuopiamų rezultatų, nors mokesčiai jau imami...

Galima tvirtinti, kad didžiausias procentas nusikaltimų įvykdoma, grasinant šaunamuoju ginklu. Ginklų įsigyti taip lengva — legaliu ir nelegaliu būdu — jog kiekvienas „pienburnis“ galėtų, jei tik panorėtų, kišenėje nešiotis pistoletą. Nepaisant „atsargaus“ įstatymo, kad pirkejas turi šiek tiek palaukti, kol jam paduodamas ginklas, nuo to nesumažėjo nei nusikaltimai, nei tu ginklų skaičius „vartotojų“ rankose.

Šaunamieji ginklai (čia jau kalba eina apie automatinius, pusiau automatinius, karinius ir kur kas pavojingesnius už mažą rankinį šautuvėlį) populiari ne tik „vietinėje rinkoje“. Gerą „biznį“ daro nelegalūs prekiautojai, prisipirkę ginklų Amerikoje ir juos kontrabandos keliu išsiuntę kone į visus pasaulio kraštus. Ypač plati rinka po Sovietų Sąjungos subyrėjimo atsiverė Rytų Europoje, nes į ten nesustabdoma srove plaukia įvairiausi ginklai ir amunicija.

Kadangi amerikietiški ginklai Rytų Europoje labai populiarūs, net „smulkūs“ pirkkliai susi-

gundo pasinaudoti proga ir greitai pralobti. „Chicago Sun-Times“ (š.m. spalio 30 d.) rašo, kad du lietuviai mėgino pasisemti dolerių iš tos „skrynios“, supirkdami Čikagoje ginklų už 12,500 dol. ir tikėjosi Rytų Europos juodojoje rinkoje už juos gauti apie 100,000 dol. Tų dviejų „apsukruolių“ deka, plačiame straipsnyje kelis kartus linksniuojama ir Lietuva, o vienintelės paminėtos pavardės yra kaip tik tų lietuvių: A. Krausko ir H. Miluko...

Trys pagrindiniai JAV miestai, kurie „pirmauja“ šioje srityje, yra New Yorkas, Miami ir Čikaga. Metinė apyvarta šaunamaisiais ginklais ir kita karine įranga siekia iki 70 mil. dolerių. Nors federalinės valdžios inspektoriai ir muitinės tarnautojai pavyksta susekti tam tikrą kiekį siuntų ir areštuoti siuntėjus, bausmės už ginklų siuntimą yra palyginti mažos, nes teisėjai tai laiko tik paprasta nelegalia prekyba.

Nelegalios ginklų siuntos keliauja ne vien į Europą, bet ir Aziją, Afriką, Pietų Ameriką... Net Japonijoje amerikietiški ginklai labai vertinami. Kadangi Japonijoje tik policija gali turėti šaunamuosius ginklus, žmonės jais apsirūpina kontrabandos keliais. Užmokėjęs už šaunamąjį rankinį ginklą Amerikoje 300 dol., Japonijoje už jį gali gauti iki 3,000 dol.

Čikagos O'Hare aerodrome atrastos ir konfiskuotos ginklų siuntos, skirtos kone visam pasauliui. Galima tvirtinti, kad tas „inventorius“ nebuvo pirktas to ar kito krašto apsaugos ministerijos ar karinio pajėgų vado. Su mažom išimtim valstybių vyriausybės turi kitus ginklų pirkimo šaltinius ir nereikia apsiginkluoti nelegaliais būdais. Vadinas, ginklų siuntos patenka į vienokių ar kitokių nusikaltėlių rankas ir sudaro mirtiną pavojų gyventojų saugumui, tačiau tie, kurie „bizniauja“ mirtimi, turi tik vieną tikslą — prisikimšti kišenės dolerius. Niekas kitas jiems nerūpi.

Nors tuo tarpu JAV yra daugumos nelegalių ginklų siuntų šaltinis, pradedama baimintis, kad ilgainiui srovė gali pakeisti kryptį atgal į Ameriką, ypač kai šiame krašte bus sunkiau legaliai įsigyti šaunamuosius ginklus. Galbūt tuomet ir bausmės už kontrabandą ginklais padidės...

ŠŪVIS DĖL LAISVĖS

BALYS RAUGAS

I Buvo vėlyvas ruduo. Vėjas gainioja iškritusį pirmąjį baltutį sniegą per laukus ir slėnius, i daubas, o iš jų vėl į laukus, i pušynus. Dangus atrodo paniures, kai per jį svyra sunkūs, svi-

miniai debesys. Jie kažkodėl neramiai dreba. Atrodo, ir vasaros nebuvo, rodos, ir vyšnios negalėjo raudonai sirpti. Lauke jokio juoko — tik liūdesys ir pyktis.

— Bjauros oras, — sumykė lite-

ratūros mokytojas Keraitis ir, nusigręžęs nuo lango, atsisėdo į minkštutėlę, raudoną, kaip saulelę išsirusią pavasarinę žemuogę, sofą. Jo augalotas liemuo pasvirio ir pradėjo supstis. Šviesių garbanų pluoštas uždriko ant aukštos su dideliu randu kaktos, o mėlynos akys slidinėjo po gražų kambarį, i kurį palengva pradėjo bristi klaiki sutema. Mėlynų akių žvilgsnis atsirėmė į paveikslą, kuriame sprogsta granatos, raitosios žvaloti karių kūnai, o dangus

verpetuotais niūriais debesimis aprauktas. Virš šito turiningo, tačiau liūdesį keliančio, paveikslą, skirto prisiminti aukoms už Lietuvos laisvę, kabėjo didelė fotografija, kurioje šypsojosi du jauni vyrai karininkų uniformose. Giedras mokytojo žvilgsnis suvirpo: kaip tik šitokią žvarbią dieną jo gerasis bičiulis Jonas Ilgūnas, prieš kulkos pakirstas, žuvo karžygio mirtimi. Nusiviro mokytojo galva, ir jis nugrimzdo į praeitį, prisimindamas sunkius išgyvenimus bei gyvybių pareikalavusias kovas už Lietuvos laisvę.

Ir prieš tai buvo dar vienas vėlyvas, bet malonus ruduo, nors voratinklų balzani siūlai jau nesidraikė ir klykdamos gervės jau senokai buvo išlekusios į šiltesnius kraštus. Beržai, numetę žaliąjį apdarą, tarytum vienmarškiniai, vėjui pūstelėjus, liūdnai judino šakas. Laukai, atidavę vasaros derlių, tamsiais arimais margavo. Žiedais ir bičių spiečiais pasi- puošusias pievas pridengė niūri šarma. Sunku buvo betikėti, kad, atėjus pavasariui, čia vėl žydės dobilas, o prie jo glausis lieknutė smilga...

Tai šitokio rudens dieną sep-

Nepriklausomos Lietuvos (1918-1939) kariuomenės paradas.

Šauliai rikiuotėje 1937 m.

Savo žodžių reikšmę sustiprinti jis pakėlė laikraščio lapą ir perskaitė ministro pirmininko Šlezevičiaus atsisaukimą į Lietuvos vyrus, ypač pabrėždamas: „Šiandien visi išvydome laisvės

rytojų švintant. Lietuvos nepriklausomybė neša visiems laisvę ir laimę, tad ginkime Nepriklausomą Lietuvos Valstybę!“

(Bus daugiau)

PREZIDENTO A. BRAZAUSKO VIEŠNAGĖ PHILADELPHIJOJE

ALGIMANTAS S. GEČYS

Po mūsų spaudoje plačiai komentuos Lietuvos prezidento Algirdo Brazausko viešnagės užsienio lietuvių sostinėje Čikagoje, lyg ir nedraus aprašinti keletą dienų anksčiau (rugsejo 29 d.) įvykusį prezidento vizitą su lietuviu ne taip jau gausioje Philadelphijoje. Lietuvos prezidento Philadelphijoje buvimo šėta valandų. Apsilankymas buvo svarbus tuo, kad kvietėjai sugebėjo sudaryti galimybę prezidentui susitikti su įtakingais amerikiečiais ir kiek giliau įreiti Lietuvą pasaulio valstybių žemėlapyje.

Prezidento priėmimo rūpinosi Philadelphijos LB apylinkės valdyba. I Philadelphiją jį atlydėjo ambasadoriai dr. Alfonsas Eidintas, Anicetas Simutis, Justinas Paleckis ir Lietuvos misijos prie Jungtinių Tautų patarėjas Dariusz Szudzielis.

Prezidentą pasitiko Philadelphijos LB apylinkės pirmininkė Teresė Gečienė, JAV LB Krašto valdybos nariai Vytas Maciūnas, Alg. Gečys, Balys Raciūnas ir viešbučio „Ritz-Carlton“ vadovybė.

Philadelphijos World Affairs Council Lietuvos prezidentui su ruošė priėmimą, kuriame dalyvavo 75 asmenys. Dalyvių daugumą sudarė amerikiečiai visuomenininkai, teisininkai, finansininkai bei verslininkai. Priėmimui vadovavo World Affairs Council pirmininkė Buncie Ellis Churchill. Supažindinusi su A. Brazausko biografija, ji pakvietė prezidentą pasakyti kalbą.

Kalbėdamas gražia angli kalba, prezidentas apžvelgė Lietuvos istoriją ir valstybės geografine padėtį, kiek ilgiau sustodamas prie Lietuvos okupacijos ir 1988 metų atgimimo laikotarpio, galop privedusio prie esamos nepriklausomos konstitucinės valstybės. Šiuo metu, po pereinamojo laikotarpio sukrėtimų, rinkos ekonomija Lietuvoje yra pradėjusi nusistovėti. Lietuva yra sudariusi kooperavimo ir bendradarbiavimo sutartis su savo kaimynais, tačiau ir santykiai su Amerika yra būtini. Dialogas su prez. Bill Clinton Rygoje buvo labai naudingas. Su kelių JAV-ų korporacijų pagalba jau yra pradėti naktiniai terminalo Baltijos jūroje darbai, kad būtų sumažintas energetikos priklausomumas nuo Rusijos. Lietuva siekia sureguliuoti per jos teritoriją vykstantį karinį tranzitą į Karaliaučiaus sritį ir iš jos tarptautinėm taisyklėm. Šios srities demilitarizacija ir jos pavertimas laisva ekonomine zona yra Lietuvos ir jos kaimynų siekis. Kalba baigdamas, prez. Brazauskas teigė, kad 20-to šimtmečio pabaigoje mažųjų tautų nepriklausomybė ir saugumą užtikrinti ne turima karinė jėga, bet stipri krašto ekonomija, pastovus vidaus gyvenimas, geri san-

tykiai su kaimyninėmis valstybėmis, integravimais į Europos ir tarptautines sąjungas.

Prezidentas atsakė į keletą klausimų. Jį nustebinęs Rusijos prez. Jelcino pasigyrimas, jog Rusija sieks plėsti savo įtaką ir valstybes įėjusias į Sov. sąjungos sudėtį, A. Brazauskas pareiškė, jog Baltijos valstybėms jokio pašalinio tvarkdario nereikia ir jis asmeniškai netiki, kad JAV-ės tokiai Rusijos rolei pritartų. Paklaustas kaip jis atsispyrė M. Gorbaciovo 1988-1989 vykdytam į jį ir Lietuvą politiniam spaudimui, pareiškė, kad šia tema yra išleides knygą lietuvių, vokiečių ir rusų kalbomis. Intensyviausias spaudimas vyko Gorbacioviui pačiam atvykus į Vilnių. Būta grasinimų, viliojančių pasiūlymų. Bandė perkabėti tautą — intelektualus, darbininkus, tačiau be rezultato. Paklaustas, ar neturėjęs baimės dėl savo asmeniško saugumo, A. Brazauskas pasisakė, kad Sąjūdžio laikotarpį kiekvienas jo iškvietimas į Maskvą jam ir šeimai sukeldavo nemažą įtampą, nes nežinojo, ar namo grįšias.

Paprašytas apibūdinti savo prezidentavimo tikslus, Brazauskas atsakė: rūpintis žmonių gerove, tvarkyti krašto ekonomiką ir užtikrinti valstybei saugumą, kad nepasikartotų 1920 ir 1940 metų įvykiai.

Iš Pensilvanijos sostinės atvykęs, Pennsylvania National Guard gen. James A. MacVay Lietuvos prezidentui iškė gubernatoriaus Robert Casey sveikinimą — adresu. Gubernatorius reiškia džiaugsmą, kad Pensilvanijos valstija ir Lietuva artimai bendradarbiauja krašto saugumo klausimais per su Pennsylvania National Guard turimas karinio apmokymo ir ginkluotės programas. World Affairs Council pirmininkė pakvietė prezidentą pasakyti kalbą.

Iš susitikimo viešbutyje prez. Brazauskas vyko į JAV-ų Nepriklausomybės aikštę. Pirmausia susitiko Nepriklausomybės salėje, kur buvo paskelbta JAV nepriklausomybės ir pasirašyta JAV Konstitucija. Iš čia vyko prie Laisvės Varpo. Prezidentas Lietuvos valstybės vardu prie Laisvės Varpo padėjo geltoną, žalią ir raudoną gelii vainiką. Prie vainiko prisegtas užrašas, kuriame reiškia padėka JAV-ams už 50 metų testą, Lietuvos inkorporacijos į Sov. Sąjungą nepripažinimą. Vainiką parūpino JAV LB Krašto valdyba. Idomiu sutapimu, Laisvės Varpo apžiūrėti tuo metu atvyko gausi turistų grupė iš Lenkijos. Atpažinę Lietuvos prezidentą, turistai

Dalis Lietuvių fondo stipendininkų, kuriems paramos čekiai buvo iškelti LF pokylyje, iškviestiame š.m. spalio 29 d. Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Pirmoji iš kairės — Lietuvių fondo tarybos pirm. Marija Remienė.

Nuotr. Vytauto Jasinevičiaus

prašė autografo ir galimybės su juo nusifotografuoti. Prezidentas mieliai jų prašymus išpildė. Vyko susitikimas ir su Philadelphijos meru Edward Randell, kuris specialiai atvyko į Philadelphijos arkivyskupijos kanceliarijos pastatą pasimatyti su prezidentu. Meras pasidžiaugė Philadelphijos lietuvių organizuotumu, jų matomumu Philadelphijos miesto gyvenime. Meras prezidentui iškė miniatiūrinį Laisvės Varpą su išgraviuota lentele, pažymintia Lietuvos prezidento vizitą Philadelphijoje. Iš savo pusės prezidentas mera taip pat apdovanojo.

Vieną labiausiai čia gerbiamų asmenų yra buvęs Philadelphijos arkivyskupas, ilgametis JAV Katalikų vyskupų konferencijos pirmininkas kardinolas emeritas John Krol. Nuo 1968 m. Philadelphijos LB vadovai su kardinolu palaikė artimus santykius ir džiaugėsi jo palankumu Lietuvai. Savo palankumą kardinolas Krol rodė, vadovaudamas maldų dienoms už Lietuvą ir ekumeninei dienai už Baltijos valstybes. Mūsų tautinių sukaikių progomis kardinolas tikinčiųjų maldoje ragindavo arkidiecezijos narius melstis už kenčiančią Lietuvą. 1987 m. kardinolas Krol pradėjo peticiją, kad tikintiesiems būtų sugrąžinta Vilniaus katedra. Jam bendradarbiaujant su LB vadovais, po peticija pasirašė gausus skaičius Amerikos visuomeninio, politinio bei religinio gyvenimo vadovų.

Philadelphijos arkivyskupijos kanceliarijos patalpose įvyko susitikimas daug Lietuvos nusipelnusių senuko kardinolo su prezidentu. Susitikimas buvo nepaprastai šiltas. Prezidentas padėjo kardinolui Krol už jo vadovaujamos Vatikano fundacijos suteiktą finansinę 300,000 dol. paramą Vilniaus seminarijai. Buvo pasikalbėta apie Bažnyčios padėtį Lietuvoje, pasidžiaugta šv. Tėvo viešnagė. Prezidentas kardinolui iškė puošnų Lietuvos bažnyčių albumą, o kardinolas iškė religinių knygų prezidento pasiskaitymui. Audiencijoje dalyvavo trijų lietuviškų parapijų klebonai: kun. dr. J. Anderlonis, kun. E. Wassel, tėvas T. Burkauskas, prel. L. Peciukevičius, artimas Lietuvių Religinės Saipos bendradarbis.

Paskutinis Lietuvos prezidento sustojimas buvo Philadelphijos Lietuvių namai, 1908 m. pastatytame pastate, kuriame praeityje lankėsi dr. Jonas Basanavičius, dr. Jonas Šliūpas, Petras Vileišis, buvę prezidentai Ant. Smetona ir dr. Kazys Grinius, nepriklausomybės atstatius Lietuvos prezidento laukė Philadelphijos lietuviai. T. Gečienė, kalbėdama LB vardu, linkėjo prezidentui saugoti ir tvirtinti Lietuvos nepriklausomybę su tolerancija ir teisingumu visiems Lietuvos gyventojams. Vytautas Karalius, Lietuvos namų valdybos pirmininkas, supažindino prezidentą su šio pastato istorija. JAV LB Krašto valdybos pirm. Vytas Maciūnas susirinkimo daly-

viam pristatė Lietuvos prezidentą. A. Brazauskas nuoširdžiai kalbą prabilo į susirinkusius. Pastebėjęs, kad tokie susitikimai tarp išeivijos ir valdžios atstovų yra abipusiškai naudingi ir būtini, jis kvietė ieškoti tai, kas mus riša, o ne to, kas mus skiria. Pabrėžė, kad jis yra pirmas Lietuvos istorijoje išrinktas prezidentas tiesioginiais rinkimais. Užsiminė jautrius pilietybės atstatymo ir nuosavybės grąžinimo klausimus. Ragino pilietybę atgauti, ar juridinių kelių, ar prezidentinių dekretu. Pranešė apie įsigaliojantį vizų į Lietuvą panaikinimą JAV-ų piliečiams. Kalbą baigdamas, prezidentas kvietė atvažiuoti ir prisidėti prie Lietuvos atstatymo darbu. Lietuvai ypač reikalingi užsienio politikos, teisės, komercijos, prekybos ir anglų kalbos specialistai.

I susirinkusiu klausimu prezidentas atsakė nuosekliai ir išsamiai. A.P.P.L.E. bendradarbi Dalia Jakienė prezidentui padėjo už teigiamą reagavimą į Philadelphijos lietuvių prašymą suteikti patalpas privatizacijos išvietimam Universitetiniam Vaikų Psichinės Sveikatos centrui, dirbančiam su vaikais su negalia. I klausimą kodėl nenaudojama KGB archyvinė medžiaga iškelti bylas tiems, kurie vykdė lietuvių tautos genocidą, prezidentas teigė, kad yra iškelta per 40 bylų. Visa bėda, kad daugumas nusikaltėlių jau nebe Lietuvoje. Apgailėstavo, kad daug archyvinės medžiagos genocido klausimu yra dingę. Kalbėjo ir apie opų Karaliaučiaus tranzito klausimą. Ketveri metai šis tranzitas vyksta visai nereguluojamas. Dabar yra paruoštos taisyklės, kurios bus vienodai taikomos visoms suinteresuotoms šalims. Prezidentas pasisakė už teisę į žemės nuosavybę užsieniečiams. Tam yra būtina pakeisti Lietuvos konstituciją. Prezidentas pripažino, jog yra didelė spraga tarp prastai valdžios atlyginamų profesionalų ir turtingų verslininkų.

Verslo pasaulis klesti ir skirtumas nemalonus.

Prez. Brazauskui buvo iškeltas albumas „Pensilvanijos angliakasių Lietuva“. Po šešių valandų viešnagės jis išvyko atgal į New Yorką. Prezidento vizitą aprašė „The Philadelphia Inquirer“ dienraštis ir katalikų arkivyskupijos savaitraštis „The Catholic Standard and Times“, kuris pabrėžė prezidento susitikimą su kardinolu. Dvi televizijos stotys filmavo prezidento vizitą ir parodė žinių metu.

PAŽEIDŽIAMA LIETUVOS VALSTYBES SIENA

Pasak Pagėgių pasienio policijos rinktinės vyr. komisaro Sigitą Černeckio, kuris vadovauja 600 pareigūnų Vilkaviškio, Šakių, Jurbarko ir Šilutės rajonuose, retą savaitę užkardose ir postuose neįkliūva kontrabandininkai ar šiaip prekeiviai, bandantys nelegaliai pereiti Lietuvos valstybės sieną. Pastarosiomis dienomis per Panemūnės postą norėjo pereiti jokių dokumentų neturintys trys azerbaidžaniečiai ir vienas armėnas. Nepasisekė. Po kelių dienų tie patys juodukai, užmezgę ryšius su Bitėnų gyventojais ir siūlydami Bitėnų posto policininkams kyšį, norėjo irklne valtimi per Nemuną persikelti į Karaliaučiaus sritį. Begliai sulaikyti ir perduoti rajono policijos komisariatui.

Vien tik per trečią šiu metų ketvirtį Pagėgių pasienio policijos pareigūnai sulaikė dvylikos valstybių 225 piliečius, daugiausia Nepriklausomų valstybių sandraugos šalių, bandžiusių per sieną pernešti ar pervežti narkotikų, spalvotųjų metalų, kitokių draudžiamų prekių. Per spalio mėnesį tokių pažeidėjų buvo 83.

(„Lietuvos aidas“, 10.26)

• 1941 m. rugpjūčio 30 d., II pasaulinio karo metu, vokiečių kariuomenė pradėjo Leningrado apsupimą, kuris tęsėsi 900 dienų.

TRANSPAK

DĖMESIO !!!

KALĖDINIAI SIUNTINIAI

pasieks Lietuvą per Kalėdas jei bus pristatyti į TRANSPAK įstaigą iki lapkričio 26 d.

Talpintuvai siunčiami kas savaitę.

PINIGAI pervedami DOLERIAIS papigintomis kainomis.

MAISTO SIUNTINIAI: nuo \$29.- iki \$98.-

Populiariausias - 55 svarai, \$98.-

Pageidaujant prisiųsime smulkia informaciją.

Siųskite per seniausią siuntinių į Lietuvą įstaigą.

Dirbame nuo 1987 m.

TRANSPAK, 2638 W. 69th St.
Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — (708) 424-8654
(312) 581-8654

ELEKTROS. ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turio Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-778-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

WEALTH I & I VIDMANTAS GARLAUSKAS

Padeda vyresniesiems pasirinkti tinkamus investavimus, kad būtų galima sumažinti mokesčius ir gauti aukštesnius procentus.

312-778-1305
Investments provided by Registered Representatives of Capital Securities Investment Corporation, Member NASD/SIPC

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

• Perkant ar parduodant
• Grėitas ir sąžiningas pataravimas
• MLS kompiuterių FAX pagalba
• Nuosavybės įkainavimas veltui
• Perkame ir parduodame namus
• Apartamentus ir žemę
• Pensininkams nuolaidas

Privaciai parduodamas 15 metų 3 mieg. namas su rūsiu ir 1 auto. garažu, Lockport, IL, netoli P. Liet. centro. Kaina \$135,000. Skambinti 708-301-7177.

FOR RENT

Išnuomojamas 3 kamb. apšildomas butas, apyl. 71 St. ir Washtenaw Ave., vienas arba dviem suaugusiems asmenim. Yra šaldytvas ir virimo plyta. \$325 mėn. + security dep. Kreiptis į Almq nuo 8 v.r. iki 3 v. p.p., tel. 312-476-8727.

Išnuomojamas 6 kamb. 3 mieg. butas, antrame aukšte, Cicero. Yra šaldytvas, kilimai, lova, virimo plyta, stalas, 6 kėdės ir kt. baldų. Tel. 708-652-4980.

HELP WANTED

PUNCH PRESS OPERATOR EXPERIENCED
Must speak English, read blue prints and have knowledge in set-up. Must be willing to work O.T. Pd. Hosp. & 401k plan. APPLY IN PERSON:

QUALITY HINGES, INC.
277 W. 154th Street
South Holland, IL 60473

FOR SALE

Parduodami importuoti ir amer. gamybos **AUTOMOBILIAI** prieinama kaina. Kreiptis į Raimundą tel. 708-960-2100, Continental Acura, 2110 Ogden Ave, Lisle, IL

U.S. Savings Bonds Make Great Gifts.

A public service of this newspaper

SŪDYTOS SILKĖS IŠ KANADOS!

Užsisakykite šventėms jau dabar!

20 svarų statinaitė — \$32

8 svarų statinaitė — \$18

Skambinkite: 708-532-5951

Pristatome UPS

DRAUGE GAUNAMI RELIGINIAI LEIDINIAI

AUŠROS ŽVAIGŽDĖ. Maldaknygė. Kun. P. K. Kirvelaitis. 159 psl.	\$3.00
VIEŠPATIE IŠKLAUSYK MANĖS. Maldaknygė. Kun. K. A. Matulaitis. 640 psl.	\$5.00
MALDŲ RINKINĖLIS. Išleistas 1923 m. 263 psl.	\$1.00
DIDŽIOJI PADĖJĖJA. Dr. Ant. Macieina. 234 psl.	\$3.00
KRISTAUS KANČIA. Kl. Brentano. 349 psl.	\$3.00
AŠ KVIEČIU JUS. Kęstutis Trimakas. 207 psl.	\$8.00
MARY SAVE US. Sibiran tremt. lietuvių maldaknygė anglų kalboje. 91 psl.	\$1.50
A CATHOLIC PRAYER BOOK. Father Robert J. Fox. 128 psl.	\$4.95
CATHOLIC PRAYER BOOK. Ruth M. Hannon. 115 psl.	\$6.95
CATECHISM OF THE CATHOLIC CHURCH. 802 psl.	\$20.00

Pastaba. Užsakant knygas paštu, pinigų nesiųsti. Užsimokėsite gavę sąskaitą, kurioje bus pridėta State sale tax, supakavimo ir pašto išlaidos.

Politikuojame...

LAIŠKAI

ŽIŪRĖKIME REALIAI

Joe Kulys išėjo ginti Marquette Parko. Ir tai labai girti. Šitai apylinkė ir mes širdyje turime labai šiltą vietą. Ten gimė ir augo mūsų vaikai, lankė apylinės mokyklas (berniukų ir mergaičių gimnazijas), o šeštadieniais mokėsi lietuviškai Kristijono Donelaičio pradžios ir aukštesniojoje. Galime sakyti, kad mūsų šeima pažįsta — arba pažinojo — kiekvieną Marquette Parko apylinkės pedą. Ne tik pažinojo, bet ir mylėjo. Šv. Kryžiaus ligoninėje akis amžinam poilsui užmerkė keli mūsų mylimi asmenys. Smagus buvo ir parkas, ypač koncertai prie Dariaus ir Girėno paminklo vasaros vakarais... O vaikai juk lankė, sportavo tame parke. Turime sutikti su J. Kuliu, kad Ford City aspiroliko centras geras, lietuvių parapijos bažnyčia graži, o „Seklycia“ puikiai veikia. Tačiau reikia žiūrėti ir realiai.

Iš Marquette Parko (sakykim, Artesian ir 70-sios g.) turėjome išsikraustyti, nors ir skaudama širdimi. Ne tik mes, bet ir kiti mūsų kaimynai. Kai pasidarė neįmanoma net į kiemą išeiti (dienos metu), kai kelis kartus buvome užpulti, kai pagaliau likome vieninteliai balti gyven-tojai bloke, sentimentai turėjo užleisti vietą protui. Džiaugiamės, kad dabar planuojama apsauga ir visokias pagerinimai, bet mums jau per vėlu. Dieve duok, kad apylinkėje išsilaikytų tam tikra pusiausvyra, nes galia parapijos ir viso to lietuviško triūso, į tai apylinkę įdėjo.

Gerb. Kului ir kitiems sakome: išsikraustėme su skausmu širdyje ir nuostoliu kišenėje, nes už savo namelį gavome tik centus, o už naują butą reikėjo mokėti labai brangiai. Visi gražiai šneka ir ragina neišbėgti, bet visi iš prastėjančios apylinkės vis tiek bėga. Mes tikrai mėginome išsilaikyti, kol pagaliau likome visai vieni ir ilgiau išbūti atrodė beprotystė. Šiandien esame įsitikinę, kad rasinė diskriminacija ir juodųjų gyventojų pusės Marquette Parke yra daug didesnė, negu iš baltųjų. Mes juos priėmėme kaimyniškai, bet atsitiko, kaip tam žalsiui, kai jį ola įsipašė ežys. **Bronė ir Juozas Sakalauskai** Lockport, IL

GAL MANO INAŠO NEREIKĖS

Vėl gavau laišką iš Draugo fondo išdininko. Net nežinau kelintą, bet, turiu pripažinti, jis savo pareigas atlieka labai agresyviai. Atrodo, jam ir sekasi — žiūrėk, ir vėl ilgas sąrašas aukotojų...

Šis laiškas neturi tikslo priekaištauti, o tik pasidžiaugti, kad Draugo fondas atrado toki darbštą ir pareigingą asmenį, kaip Bronius Juodelis. Nors šiuo metu — dėl labai svarbių priežasčių — negaliu į fondą įstoti, tai padarysiu, kai mano gyvenimas kiek nusistovės. Gal, sakau, iki to laiko jau turėsite milijoną ir mano inašo nereikės...

Jonas Tomkus
San Francisco, CA

VERTAS PAGARBOS ŽMOGUS

Su idomumu perskaičiau straipsnį apie dr. Joną Šliupą („Draugas“, lapkričio 1 d.). Noriu pagirti redakciją. Malonu, kad katalikiškas laikraštis skyrė vietos „cicilikui“, kurį kadaise dvasininkija gyva į pragarą mėgino nugramzdinti.

Dr. Jonas Šliupas yra daug Lietuvai nepelnęs ir vertas pagarbos.

Elena Dragūnaitienė
Northbrook, IL

VERTA MOKYTIS ANGLŲ KALBOS

Lietuvos moksleiviams mokant anglų kalbą, yra galimybių atvykti Amerikon ir pasitobulinti šio krašto mokyklose.

Mano dukterėčios dukra atvyko Amerikon ir dabar yra Virginia Beach mieste, Virginia valstijoje, kur metus laiko mokysis aukštesniojoje mokykloje.

Apgyvendinta šeimoje. Tame mieste yra dvi lietuviškos, o viena — amerikietiška, mokykla. Mano dukterėčios dukra atvyko Amerikon ir dabar yra Virginia Beach mieste, Virginia valstijoje, kur metus laiko mokysis aukštesniojoje mokykloje.

Čia pasakojimas, kaip ji pateko Amerikon.

Viskas prasidėjo nuo to, kad mano anglų kalbos mokytoja išvažiavo į kvalifikacijos kėlimo kursą Vilniuje ir išsišnekojo su kita mokytoja iš Kauno apie Atviros Lietuvos fondo organizuojamą konkursą. Mano mokytoja nuvažiavo į Vilnių ir paklausė, ar negalėtų iš Birštono mokyklos 10-kai dalyvauti (šis konkursas — tik 10 klases mokiniams Lietuvoje). Iš pradžių ALF atsakė „ne“, nes šis konkursas tik susitiprintų anglų mokyklų mokiniams, jie pritrūktų patalpų. Bet mokytoja šiaip taip įtikino, kad ir mes verti dalyvauti.

Jie leido dalyvauti 4 mokiniams iš mūsų mokyklos, bet niekas daugiau nedrįso, išskyrus mane. Aš net negalvoju, kad galėčiau laimėti.

Iš viso buvo lyg tokie trys turai. Pirmas turas buvo gramatikos ir klausymo testas — šis turas buvo svarbiausias. Iš viso dalyvavo apie 250 mokinių iš visos Lietuvos. Po šių egzaminų daug sumažėjo. Aš buvau tarp laimėtojų. Antro turo uždutis buvo parašyti rašinėlį tema „Mano liūdniasis ar linksniausias įvykis“.

Praėjau ir šį egzaminą. Labiausiai jaudinausi prieš trečią turą — pokalbį su amerikiečiais YFU atstovais. Vėliau gana ilgai negavau atsakymo, o kai vieną dieną paskambino ir pasveikino su važiavimu į Ameriką, niekaip negalėjau patikėti. Buvau labai laiminga. Štai kaip aš čia atsiradau.

Šios pasikeitimo studentais idėjos seimininkas — YFU (Youth For Understanding). Ši organizacija turi savo įstaigas daugelyje šalių aš susitikau su kitais studentais iš Vokietijos, Danijos, Rusijos, Ukrainos, Ekvadoro, Meksikos, Ispanijos, Švedijos, Belgijos, Bulgarijos, Pietų Korėjos. Organizacijos tikslas: padėti jauniems žmonėms sužinoti kuo daugiau apie Ameriką, pabuvoti joje. Labai laiminga jaučiuosi ir mokslas labai gerai sekasi. O šie mano vadinami tėvai yra labai religingi, aukšto išsilavinimo, kultūringi žmonės.

Stasys Bernatavičius
Berwyn, IL

SMAGU SPĖLIOTI

Lietuviškame pasaulyje vis užteli „audra“. Buvo daug triukšmo dėl „Kovų ir kancijų“ istorijos — o kas kreipė į tai dėmesį? Pusę metų Pasaulio lietuvių bendruomenė dėsė, kol visi išsiaiškindami, susiriejo, tik tada davė pareikšimą (kurį galėjo padaryti po savaitės nuo viso to reikalo pradžios) ir žadėjo knygos klaidas pataisyti.

Dar kiek anksčiau visi labai jaudinosi, kad buvęs komunistas išrinktas Lietuvos Respublikos prezidentu. Dabar jau reikalauja taip „apsivertę“, jog tie patys žmonės visomis keturiomis stoji Algirdo Brazausko pusėn ir „vanoja“ tuos, kurie prieš jį ar jo dalinamus ordinus drįsta pasisakyti.

Taigi, mainos rūbai margo svietelio... Mano bičiulis prieš prezidentinius rinkimus Lietuvoje, pamatęs „Drauge“ rek-

Laukiame svečių... Prie Žuvusiems dėl Lietuvos laisvės paminklo Jaunimo centro sodelyje išsiriškiavę Čikagos lit. mokyklos mokiniai (iš kairės): Sean Jucas, Aukšė Rimaitė, Edmundas Brooks, Megan Hautmanaitė, Tadas Mikūzis, Daina Lukaitė, Indrė Žukauskaitė, Onutė Utz. Skautai — Povilas Genčius ir Elytė Žukauskaitė.

Nuotr. Vlodo Žukausko

laimą, raginančią balsuoti už A. Brazauską, taip susijaudino, kad tą pačią dieną prenumeratos atsakė („Drauga“ vis tiek skaitė, bet iš manęs skolinosi). Algirdui Brazauskui lankantis Čikagoje, jis net iš Michigan valstijos atvažiavo į Jaunimo centrą „Lietuvos Respublikos pono prezidento“ — jo žodžiais, pasiklausyti, pamatyti. Grįžo jau labai sužavėtas ir dar iki šiolei negali pamiršti, koks „malonus žmogus tas Brazauskas, visai nekomunistiškas...“

Dabar, kai viskas vėl kiek apsimu, smagu spėlioti, kur kita kokia „audra“ lietuviškoje padangėje pasirodys.

Jurgis Laurinavičius
Lakeside, MI

SAVIŽUDYBĖS LIETUVOJE

Perskaičius Lietuvoje leidžiamą spaudą, krenta į akis didelis ten vykstančių savižudybių skaičius. 1993 metais vien tik Klaipėdoje nusižudė 129 žmonės, o iki šių metų spalio 7 dienos 102.

Su tokiu dideliu savižudybių skaičiumi, Lietuva yra pirmoji valstybė Europoje.

Dr. D. Vitkaus nuomone, didžiausias kaltininkas — besaikis girtuokliavimas: geria, vyrai, moterys, ir jaunimas. Psichinių savižudybių skaičiuojama 8-12 procentų.

Panaši statistika yra ir kituose Lietuvos miestuose.

Dar reikia pridurti, kad žmonių moralė yra kritusi. Nėra pasitikėjimo ateitimi. Tie, kurie pasiryžo savo noru išeiti iš gyvenimo, nebeteri ateities tikslo.

Idomu, kad per 1991 metų sausio įvykius nebuvo nė vienos savižudybės.

Čia klausiamo, gal mums reikia daugiau „stresu“ ir pagerinti viltis ir pasitikėjimą į ateitį.

Vytautas Šeštokas
Los Angeles, CA

Pal. Jurgio Matulaičio misijos kape-lionas kun. Algirdas Paliokas, SJ.

DRAUGAS, antradienis, 1994 m. lapkričio mėn. 8 d.

5

A.†A.

LEONAS KAZRAGIS

Gyveno Elk Grove Village, IL, anksčiau Marquette Parko apylinkėje.

Mirė 1994 m. lapkričio 5 d., 10:22 val. vakaro, sulaukęs 90 metų.

Gimė Lietuvoje, Telsių apskrityje, Kapsūdžių kaime. Amerikoje išgyveno 32 m.

Nuliūdę liko duklė Adelė Krugler, žentas Alwin; sūnūs: Edmundas ir Vytautas, marti Dalia; Lietuvoje duklė Danutė Adomaitienė su šeima; penki anūkai ir trys proanūkai; taip pat daug dukterėčių ir sūnėnų.

Velionis buvo pašarvotas pirmadienį, lapkričio 7 d. nuo 2 iki 8 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks antradienį, lapkričio 8 d. Po 10:30 val. religinių apeigų laidotuvių namuose, velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę sūnūs, dukterys, anūkai ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus/Donald M. Petkus. Tel. 312-476-2345 arba 1-800-994-7600.

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.

BOLESLOVAS ANIULIS

Minint mano mylimo Vyro, kurio netekau 1993 m. lapkričio 30 d., mirties sukaktį, šv. Mišios už velionį bus aukojamos š.m. lapkričio mėn. 11 d. penktadienį, 7 val. ryto Tėvų Marijonų koplyčioje, 6336 S. Kilbourn Ave.

I vienuolyną įstojo iš Šv. Baltramiejaus parapijos, Waukegan, IL.

Vienuolynė įžaduose išgyveno 50 metų.

Pasiliko nuliūdę Šv. Kazimiero seserys ir artimieji giminės: broliai — Stanley, William, Richard, Bruno, seserys — Grace ir Patricia bei jų šeimos ir kiti giminės.

Kūnas pašarvotas Šv. Kazimiero vienuolynė, 2601 W. Marquette Rd., Chicago, trečiadienį, lapkričio 9 d. 10 val. ryto. Laidotuvių šv. Mišios Šv. Kazimiero Seserų vienuolyno koplyčioje trečiadienį, lapkričio 9 d., 7 val. vakaro.

Laidotuvės Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse ketvirtadienį, lapkričio 10 d. 10 val. ryto.

Prašome dalyvauti laidotuvių Mišiose ir pasimelsti už Seselės sielą.

A.†A. SESUO HELEN MARIE JAKAITIS

Mūsų mylima Seselė mirė Šv. Kazimiero vienuolynė 1994 m. lapkričio mėn. 7 d., sulaukusi 81 metų.

I vienuolyną įstojo iš Šv. Baltramiejaus parapijos, Waukegan, IL.

Vienuolynė įžaduose išgyveno 50 metų.

Pasiliko nuliūdę Šv. Kazimiero seserys ir artimieji giminės: broliai — Stanley, William, Richard, Bruno, seserys — Grace ir Patricia bei jų šeimos ir kiti giminės.

Kūnas pašarvotas Šv. Kazimiero vienuolynė, 2601 W. Marquette Rd., Chicago, trečiadienį, lapkričio 9 d. 10 val. ryto. Laidotuvių šv. Mišios Šv. Kazimiero Seserų vienuolyno koplyčioje trečiadienį, lapkričio 9 d., 7 val. vakaro.

Laidotuvės Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse ketvirtadienį, lapkričio 10 d. 10 val. ryto.

Prašome dalyvauti laidotuvių Mišiose ir pasimelsti už Seselės sielą.

Šv. Kazimiero Seserys ir Jakaikių šeima.

Tauriam Lietuvui A.†A.

ANTANUI MAMENIŠKIUI

po ilgos gyvenimo kelionės išėjusiam į Amžinuosius Namus, nuoširdžiai užjaučiame skausmą likusias mūsų Seses — dukrą STASĘ HOTRĄ ir jos dukrą VALENTINĄ BULOTIENĘ su šeimomis.

Detroito Lietuvos Dukters

Laisvės Kovotojui-Partizanui, Sibiro Tremtiniui

A.†A.

STASIUI PLIENAIČIUI

skaudžiai išgyventą žemiškąją kelionę Tėvynėje, Kaune užbaigus, giliamo liūdesyje likusias jo mylimuosius: sesutę ELENĄ ir svainį JUOZĄ AMBROZAIČIUS, jų šeimą ir artimuosius Amerikoje, nuoširdžiai užjaučiame ir drauge liūdimė.

O a.a. Stasiui tebūnie lengva Tėvynės žemelė, už kurią su meile visą amžių kovoję.

Vytautas ir Stella Abraičiai
Rita Bagdonienė
Kazimieras ir Jadvyga Brūnai
Jonas ir Juozė Daugėlai
Algima Dautartienė
Jurgis ir Veronika Janušaičiai
Narimantas ir Ona Karašai
Sofija Kazlauskienė
Gediminas ir Vladė Lapėnai
Stepas ir Pelagija Leveckiai
Ada Monkienė
Viktoras ir Rožė Petruškevičiai
Aldona Sandargienė
Bronius ir Regina Snarskiai
Juozas ir Aldona Sodačiai
Serafina Sukarevičienė
Antanas ir Valerija Skriduliai
Antanas ir Irena Sprindžiai
Stasys ir Marija Šarauskai
Ona Zdaržinskienė

Daytona Beach, FL.

Tauriajai Tėvynės Dukrai, mūsų mielai

A.†A.

SOFIJAI PURIENEI

nelauktai užbaigus žemiškąją kelionę, skausme ir liūdesyje likusius Jos mylimuosius: sūnų ALGĮ, sesutes KOSTĘ BALZARIENĘ, VALERIJĄ ŠILEIKIENĘ, VIKTORIJĄ KARAITIENĘ, jų šeimas, brolių Lietuvoje, ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir dalinamės šios netekties pergyvenimais.

Tavęs, miela Sofija, niekada nepamiršime.

Vytautas ir Stella Abraičiai
Viktorija Andriulienė
Rita Bagdonienė
Stasys ir Ona Daržinskiai
Algima Dautartienė
Florence Dippel
Vaclavas ir Birutė Dzenkauskai
Teodora Ilekienė
Kazimiera Jankauskaitė
Mykolas ir Amalija Jagučiai
Jurgis ir Veronika Janušaičiai
Irena Kapčienė
Antanas ir Sofija Kalvaičiai
Dana Kurauskienė
Gediminas ir Vladė Lapėnai
Stepas ir Pelagija Leveckiai
Bronė Lepeškienė
Leonas ir Marija Noreikos
Dr. Birutė Preikštienė
Mečys ir Janina Rumbaičiai
Izabelė Ramanauskienė
Aldona Sandargienė
Eduardas Senkus
Antanas ir Valerija Skriduliai
Juozas ir Aldona Sodačiai
Donatas ir Lionė Stukai
Antanas ir Irena Sprindžiai
Stasys ir Marija Šarauskai
Jonas ir Eglė Vilučiai
Ona Zdaržinskienė
Kostas ir Ona Žolynai

Daytona Beach, FL.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Čikagos ramovėnai, talkinant šauliams, rengia nepriklausomos Lietuvos kariuomenės atkūrimo 76 metų sukakties minėjimą lapkričio 20 d., sekmadienį, Šaulių namuose.

Kariuomenės šventės minėjimas prasidės, pakeliant vėliavą prie Laisvės kovų paminklo, Jaunimo centro sodyje. Iškilmingos pamaldos 10 val. ryte Jėzuitų koplyčioje. Pamaldų metu giedos solistai Margarita ir Vaclovas Momkai, varguojant muz. M. Motekaičiui. Tuoj po pamaldų apeigos prie Laisvės kovų paminklo, kur bus atitinkamai pagerbti žuvę dėl Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės.

Po šių apeigų 12 val. minėjimas vyks Šaulių namų salėje. Paskaitą skaitys inž. P. Vaičekas. Meninę dalį atliks A. Barniškis. Kviečiame organizacijas su vėliavomis ir visuomenę minėjime dalyvauti. Po minėjimo užkandžiai ir kavutė.

Pasaulio lietuvių centro patalpose tebeveikia dail. Pr. Domsaičio meno paroda – veiks iki lapkričio 27 d. Kviečiame ją aplankyti.

A.a. ses. Helen Marie Jakaitis mirė Šv. Kazimiero seselių motiniškojo namo slaugos skyriuje lapkričio 7 d., pirmadienį, 8:40 val. r. I Šv. Kazimiero vienuolyną įstojo 1941 m. rugpjūčio 24 d. iš Šv. Baltramiejaus parapijos, Waukegan, IL. Įžaduose išgyveno 50 metų. Visą savo apaštališvą darbą laiką praleido Šv. Kazimiero seserų vedamų ligoninių laboratorijose ir administravimo skyriuose. Nuo 1985 m. gyveno Šv. Kazimiero vienuolyno slaugos name. Ses. Helen Marie Jakaitis buvo 81 m. amžiaus.

Lietuvos Radijo ir televizijos vaikų choras, įkurtas 1979 m. A. Girdziausko ir dabar vadovaujamas Reginos Maleckaitės, koncertuos Čikagoje, Jaunimo centre, lapkričio 20 d., sekmadienį, 3 val. p.p. Pelnas skiriamas Jaunimo centrui, koncertą ruošia JC valdyba ir Moterų klubas. Visuomenei primename, kad tai tikrai ypatingas koncertas, kurį praleisti būtų tiesiog nusikaltimas. Rezervuokite lapkričio 20 d., sekmadienio popietę pasiklausyti angeliškų choro vaikų balselių.

Alma ir inž. Valdas Adamkai jam Lietuvių amatininkų klubo suruoštame pagerbime Lemonte spalio 23 d.

Nuotr. Vytauto Jasinevičiaus

x Antanas Masionis, iš Philadelphia, PA Lietuvos našlaičiui padėti atsiuntė metinį našlaičio globos mokestį – \$150. „Lietuvos Našlaičių Globos“ komitetas našlaičio vardu dėkoja.

(sk)

x Mūsų Opera nuosirdžiai dėkoja buvusiai mūsų choro narei **Ramunei Dičienai** už 250 dol. auką, gautą kartu su laimėjimų bilietų atkarpėmis. Reiškiami giliai padėka šimtininkams: **Eugenijai Kolu**, **Margaret Serelis**, **Birutei Svera**, **Faustina Varanekienė**, ir **Algiiui Strikui**. Ačiū **Elenai Filek** už 90 dol. auką, **Jonai Mikalauskienai** už 70 dol., **Aldonai Lesevičiūtei** už 60 dol. ir **Klemensui Juškevičiui**, **Irenai Kairytei**, **Jonui Kasčiukui**, **Dainai Kojelytei**, **Ninai Noris**, **Vit V. Val** ir **J. M. Vizgirdams** už 50 dol. aukas sumažinti „Perlu žveju“ operos pastatymo išlaidoms. Šį kartą primename, kad jau pats laikas atsiųsti tų laimingųjų bilietų šakneles Operos valdybai, kurie dar nėra to padarę, ir laimėti tas penkias pinigines dovanas.

(sk)

x Costa Rica! Septynių dienų ekskursija į egzotišką **Costa Rica 1995 m. kovo 6 d.** Apsilankysite San Jose, ugnikalnius ir pliažus. Kaina \$1,069. Skambinti: **T. Lesnauksienė**, TravelCentre, Ltd., tel. 708-526-0773.

(sk)

x Mūsų Opera prašo jus dalyvauti tradiciniame Operos baliuje lapkričio 19 d. vakarą Jaunimo centre ir savo dalyvavimu prisidėti prie mūsų kultūrinės veiklos. Meninę programą atliks mūsų Operos choras kartu su solistais, o šokiams gros muz. **Ričardo Soko** orkestras. Stalus ar ir paskiras vietas prie stalų galima užsisakyti paskambinus **Jurgio Vidžiūno** telefonu, kur bus suteiktos ir visos informacijos. Mašinas saugos policija. Tą vakarą bus išskirti 5 laimingieji, todėl jau dabar prašome gražinti tų bilietų šakneles Operos valdybai, kad galėtumėte dalyvauti šiame laimėjime. Visas pelnas skiriamas „Perlu žveju“ operos pastatymo išlaidoms sumažinti.

(sk)

POPIETĖ SU A. SAUDARGU LEMONTE

Pasaulio lietuvių centre, Lemonte lankosi nemažai svečių bei viešnių iš Lietuvos. Vieni su pranešimais visuomenei, kiti be jų, sekmadieniais aplankydami ir Pal. J. Matulaičio misiją, dalyvaudami Mišiose. Po pamaldų visų laukia didžioji salė su kavute, balandėlių ar cepelinų pietumis, paskaitomis ar pranešimais. Centro kultūrinius pobūvius sėkmingai tvarko renginių komiteto pirmininkė Bronė Nainienė.

Sekmadienį, lapkričio 6 d., PLC atsilankė, šiuo metu JAV viešintis Lietuvos Respublikos seimo, užsienio reikalų komiteto narys Algirdas Saudargas. Gausiai susirinkusiems salėje popietę pradėjo Bronė Nainienė, prelegento pristatymui pakviesdama Lietuvos Krikščionių demokratų partijos JAV veikėją Jona Pabedinską.

Svečias A. Saudargas, buvęs Lietuvos užsienio reikalų ministras prie 4-rių vyriausybių, dabartinis seimo narys ir Lietuvos Krikščionių demokratų partijos (ji turi apie 8,000 narių) vadas pranešimą pradėjo savo tarnybiniais prisiminimais, kai tą tragišką sausio 13 d. naktį, bendražygiams stovint prieš sovietų tankus prie televizijos bokšto, jis buvo Varšuvoje ir trumpai išgyveno išeivio dalį. „Tie prisiminimai mane subendrina su jumis“ – pareiškė prelegentas. Kalbėdamas apie nutaėjimo pavojų, pabrėžė, kad nutaėjimas randamas ir pačioje Lietuvoje, o tautinės samonės išlaikymas nėra surištas su geografine Lietuva. Kalbėdamas apie Lietuvos Krikščionių demokratų programas, priminė, kad jos yra per šimtmečius sukurto ir nebereikia naujų iškūti. Tas veiklą padaro lengva. „Sunku yra, kad mes negalime meluoti, nes meluodami mes jau nutoltume nuo mūsų programos“. Ateiti.

x A.a. kun. Viktoro Dabušio prisiminimui aukojamos Šv. Mišios lapkričio 10 d., ketvirtadienį, 8 v.r. Pal. Jurgio Matulaičio koplyčioje, Lemont, IL. Kas gali, prašomi dalyvauti. Šv. Mišias aukoja jaunimo stovykla „Dainava“.

(sk)

x Dėmesio! Kalėdiniai siuntiniai pasiekia Lietuvą prieš Kalėdas, jei bus pristatyti **Transpak** įstaiga iki lapkričio 26 d. Talpintuvai siunčiami kas savaitę. Pinigai pervedami doleriais papigintomis kainomis. Įvairūs maisto siuntiniai nuo \$29 iki \$98. **Transpak, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.**

(sk)

x Marija ir Antanas Rudžiai, gerai žinomi visuomenininkai, įteikė 100 dol. auką ALRK Moterų sąjungai 80-ties metų jubiliejaus proga. Moterų sąjunga nuosirdžiai dėkoja ponams Rudžiams už dosnumą.

(sk)

x Marija ir Antanas Rudžiai, gerai žinomi visuomenininkai, įteikė 100 dol. auką ALRK Moterų sąjungai 80-ties metų jubiliejaus proga. Moterų sąjunga nuosirdžiai dėkoja ponams Rudžiams už dosnumą.

(sk)

ninkškas jaunimas yra Lietuvos ateitis, nes jis rodo drąsą kurti.

Pranešimo moderatorius J. Pabedinskas, padėkojęs prelegentui, vadovavo klausimams, pirmiausia pats paklausdamas apie derybas Maskvoje dėl tranzito į Karaliaučiaus sritį. Tik iš Maskvos derybų grįžęs, prelegentas trumpai papasakojo derybų procesą ir teigė, kad tuo reikalu dabartinės Lietuvos valdžia palitikos nesupranta. Ta politika neaiški ir nepastovi. Delegacija tam nepasiruošusi. A. Saudargui, kaip opozicijos atstovui, teko laikytis nuosėdų. Gaila, kad prelegentas nepaaiškino, kokią naudą deryboms duoda jo, kaip delegacijos nario, laikymasis nuosėdų.

I klausimą, ar desinės partijos planuoja koaliciją būsimiems rinkimams, buvo atsakyta, kad tokia dirbtinė vienybė neturi prasmės, sprendžiant ekonominės ar politines problemas, kol nėra aiškūs variantai. Sujungti visas opozicines partijas galėtų tik ypatinga asmenybė. Kol kas tokios Lietuvoje nėra.

I pastabą, kad neužtenka vien kritikos, būnant opozicijoje, bet reikalinga balsuotojų konkreti programa, buvo atsakyta, kad balsuotojai, kurių 50% yra neapsisprendę, remsis savo asmeninių rūpesčių sprendimu, o ne gražiai surašyta programa. Svarbu tuos rūpesčius žinoti ir sekti jų pasikeitimus. Svarbu pasirušti ateinančio pavasario vietiniams rinkimams.

I klausimą, ar LDDP bijo pralaimėjimo dėl galimo patraukimo į atsakomybę už buvusį genocidą Lietuvoje, buvo atsakyta, kad apskritai gali būti pralaimėjimo baimė, nes LDDP neturi balsuotojų daugumos, o buvusių rinkimų 60% laimėjimas nebesikartos, nes žmonės pamatė realybę.

Tolimesniems klausimams pritrūko laiko ir svečias išskubėjo į aerodromą. Pasilikę klausytojai vaišinosi PLC moterų komiteto suruoštais balandėlių pietumis ir savo tarpe svarstė, diskutavo nesibaigiančias Lietuvos problemas.

Br. J.

Liūdas Kirkus, LB Lemonto apylinkės valdybos vicepirmininkas, rūpinasi Rudens baliu reikalais ir jo pasisekimu, nes valdybos nariai – be einamųjų pareigų – yra pasiskirstę vadovauti atskiriems projektams bei darbams. Rudens balius bus jau šį šeštadienį, lapkričio 12 d., 7:30 val. vak., Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Stalus ar pavienius bilietus dar galima užsisakyti pas valdybos sekretorių Stasį Dziugą, tel. 708-423-1681.

Jaunimo centro metinė vakarienė bus gruodžio 4 d., sekmadienį. Nors dar laiko iki vakarienės nemažai, bet labai pageidaujame šią datą pažymėti ir dalyvauti Jaunimo centro vakarieneje.

Darbo prezidiumo sekretoriatas BALFo jubiliejiniame seime spalio 22 d. Šv. Kazimiero seserų vienuolyno auditorijoje, Čikagoje. Iš kairės: Vladas Staškus (Detroitas), Vita Baleišytė (Čikaga). Nuotr. Jono Tamuliočiū

NEUŽMIRŠTAMOJI DAINŲ ŠVENTĖ

Vyresniųjų lietuvių centre, „Seklyčioje“, spalio 12 d. trečiądienio popietėje programą atliko visiems mums gerai žinomas didelis Liet. fondo pareigūnas sol. Stasys Baras. Programą vadovė Elena Sirutienė, pradėdama programą, pasidžiaugė gausia publika ir dėkojo sol. St. Barui už Liet. fondo paramą Vyresniųjų centrui, kartu kvietė jį pateikti savo įspūdžius iš gyvenimo Lietuvoje.

Jis, pradėdamas kalbėti, pasiskelbė savo motto: „Graži tu, mano brangi tėvyne...“ bet kartu ir liūdna. Per 50 ilgų vergijos metų okupantai įmynė savo purvinas pėdas į Lietuvos gyvenimą. Šią vasarą jo kelionė į Lietuvą buvo trečioji. Okupantas sužalojo ne tik lietuvių sielas, bet ir išorai sudarkė jos vaizdą, ypač miestuose. Gatvės atrodė lyg po žemės drebėjimo.

Kaune išbuvus net 30 dienų. Gerą įspūdį jam paliko plaukimas iš Kauno Nemunu į Nidą. Nemuno pakrantių vaizdai nepaprastai žavūs, o pats Nidos miestelis gražiausias. Daug vokiečių turistų, nes juk tai jų gimtinė. Viešose vietose užrašai lietuviški ir vokiški, bet be rusų kalbos. Apširgęs skubiai grįžo į Kauną, kur gavo antibiotikų. Lietuvos ligoninių neįmanoma palyginti su Amerikos: didelė nešvara, prasta priežiūra. Apsilankęs Žygaičių bažnyčioje, žmonos gimtinėje, rado kleb. A. Budrių, kuris neseniai lankėsi Čikagoje. Tą dieną moterystės sakramento laukė net 6 poros, kurias palikęs, nuskubėjo su juo į kleboniją, kur S. Baras papasakojo nemažą sumą bažnyčios atstatymui. Vakare važiuojant per Lietuvą, visur viešpatavo tamsa, nes ūkininkai skundėsi elektros brangumu. Kauno VD universitete tik tie gauna diplomus, kurie moka anglų kalbą.

Kalbėdamas apie politinį gyvenimą, prisipažino, kad tai būsimi jo asmeniška nuomonė. Niekas nežino, kas bus kitas Lietuvos prezidentas. Iš Liet. fondo skirtosios 1,150,000 dol. sumos jau išmokėta 700,000 dol. daugiausia švietimo reikalam, ypač vadovėlių leidimui ir 1,250

mokyklų paramai. Būdamas Vilniuje, bandė gauti lietuvišką pasą, bet nepaisant visų pateiktųjų dokumentų, jo negavo, nes neturėjo jungtinių metrikų. Žemesni valdininkai, likę iš komunistinių laikų, baisūs biurokratai, laukia tik kyšių. Turgūs nepaprastai įdomūs, kur galima visko gauti. Vis dėlto Lietuvoje esama daug dorų žmonių. Be Liet. fondo paramos vargiai būtų buvę išleista tiek gerų knygų.

Dar priminė Kauno ir Vilniaus muzikinį gyvenimą: Kaune matė „Faustą“, Vilniuje „Trubadūrą“ operas su solistu A. Markausku.

Teko nuvykti į Džukijos miškus – jie puikūs su daugybe grybų.

Dar papasakojo apie bankų kūrį ir jų bankrutavimą. Bet iš viso bankininkystė daro gerą pažangą. Jau priima čekius ir atlieka kitas operacijas. Apskritai dėl netikslios privatizavimo daug kas pralobė. Žodžiu, turtingieji turtingi, o vargšai dar labiau „biednėja“.

Keletas Lietuvos įmonių gamino rusų raketoms dalis, o dabar jos liko be darbo ir daug bedarbių. Gal ir yra šokia tokia pažanga Lietuvoje, bet nepakanka. Teko pastebėti, kad Lietuvos bažnyčiose daug jaunimo – geras reiškinys. Gausiai paplojus už tokią puikią informacinę paskaitą, dar atsirado keletas klausimų, į kuriuos prelegentas atsakė.

Po to E. Sirutienė paskelbė, kad jau visi praako, ir kvietė pietų. Pasistiprinus vėl tęsėsi programa. Buvo rodoma S. Baro pateikta vaizduotė iš Dainų šventės, įpinant ir keletą įdomių vaizdų iš Lietuvos. Matėme ir girdėjome prez. A. Brazauską, chorų nepaprastai įspūdingą dainavimą, orkestrų grojamus maršus ir daug gražių Lietuvos vaikų ir jaunuolių veidų. Žodžiu, ši popietė užsitęsė ilgiau negu kitos, bet nenusibodo. Visi skirstėsi dvasia praturtėję ir gerai nusiteikę.

Apol. P. Bagdonas

Skanūs, karšti blynai! Jų bus galima paragauti ir prisivalgyti lapkričio 13 d., sekmadienį, Jaunimo centro kavinėje. Šeimininkės, virėjos ir kepejos yra žinomosios Jaunimo centro Moterų klubo narės. Jos visus kviečia ateiti ir patiems įsitikinti blynų skanumu.

Marquette Parko apylinkės gyventojai nusiskundžia, kad jau kuris laikas du dviračiai kabinėjasi prie žmonių, ypač senesnio amžiaus. Praėjusios savaitės gale prie Šv. Kryžiaus ligoninės nuo dviračio buvo nuverstas arti 90 metų senukas ir jam sužeista ranka. Jaunuoliai taip pat yra ant dviračių. Apylinkės apsaugos organams šie incidentai pranešti ir bus mėginama jaunuolius sustabdyti. Žmonės neturėtų tokių incidentų nutylėti, bet nedelsiant pranešti policijai. Jeigu mes dėl vieno ar kitokių priežasčių piktdarijus bei kenkėjus „dengiam“, jie savo darbus dirba ir toliau.

ALTo Čikagos skyriaus valdybos ir tarybos posėdis šaukiamas š.m. lapkričio 11 d., penktadienį, 6 val. vakare, Balzeko L. K. muziejaus patalpose, ALTo centro įstaigoje, 6500 S. Pulaski Rd. Visi valdybos ir tarybos nariai kviečiami gausiai dalyvauti, nes reikia aptarti Sausio 13-tosios ir Vasario 16 -tosios minėjimus. Atskiri pakvietimai nebus siunčiami.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

• „Pasaulio lietuvis“, 1994 m. spalio nr. 10(300). Pasaulio Lietuvių bendruomenės valdybos leidinys, kurį redaguoja tos valdybos pirm. Bronius Nainys, administruoja Baniūtė Kronienė (6428 Ridge Rd., Clarendon Hills, IL 60514), spausdina „Draugo“ spaustuve Čikagoje. Žurnale šie skyriai: Lietuva, Visuomenėje, Švietimas ir auklėjimas, Švietimo gairės, kalba, sportas ir kt.

• „Laiskai lietuviams“, 1994 m., lapkritis. Redaktorius Juozas Vaišnys, SJ; leidžia lietuviai jėzuitai Čikagoje: spausdina „Draugo“ spaustuve; kompiuteriu žurnalą paruošia Jonas ir Teresė Bogutos. Šio numerio viršelį apipavidalino dail. Joana Plikonytė-Bružienė. Žurnalas iliustruotas iš Lietuvos atsiųstomis įvairiomis nuotraukomis, tema „Skausmas ir liūdesys“. Žurnalo administratorė – Aleksandra Likanderienė. Šiame numeryje rašo: A. Paliokas, SJ, V. Bagdanavičius, MIC, S. Dzenuskaite, J. Lauriūnas, SJ, J. Vaišnys ir kiti.

• „Skautų aidas“. 1994 m. spalio, Nr. 8 Leidžia LSS Tarybos pirmia. Redaktorius v.s. Antanas Saulaitis. 2345 West 56 Street, Chicago, IL 60636. Administratorė – v.s. Albina Ramanauskienė. 4613 W. 106 Pl., Oak Lawn, IL 60453. Žurnalas supažindina su skautų veikla, gausiai iliustruotas nuotraukomis, bus įdomus ir esantiems, ir būsimiesiems skautams.

Jame rasime aprašymų apie vasaros stovyklas Rake, Clevelande bei Lietuvoje – Kybartuose, Marcinkonyse, prie Kauno marių. Pateikiama istorinių duomenų apie buvusius skautus.

Šiame numeryje rašo v.s. Nijolė Užabalienė, brolis Saulius Dambrauskas iš Lietuvos, Vida Urbaitė, v.s.fil. A. Paužolis ir kiti.

• „Bridges“, Lithuanian American News Journal, 1994 m. rugsėjis. Leidžia JAV LB Krašto valdyba, redaguoja Rimantas A. Stirbys, administruoja Audronė Gulbinienė. Žurnalas išleidžiamas 10 kartų per metus anglų kalba ir verta su juo supažindinti lietuviškai nekalbančius, bet lietuvių kilmės savo draugus, o taip pat amerikiečius, nes 28-nuose puslapiuose sukaupta daug informacinės ir aplamai vertingos medžiagos.

Auka „Draugo“ paramos fondui – yra lietuvių laidas ateities kartoms.

DRAUGAS FOUNDATION
4545 W. 63rd St., Chicago, IL, 60629

Aukos yra nurašomos nuo Federalinių mokesčių.

Smagiai nusiteikę lietuvių fondo pokylio svečiai Pasaulio lietuvių centre spalio 29 d. Iš kairės: dr. Antanas Razma, Ale Steponavičienė, dr. Edmundas Lenkauskas, Milda Lenkauskienė, dr. Gediminas Balukas.

Nuotr. V. Jasinevičiaus